P O U T N Í K

ZPRAVODAJ KLUBU JULESE VERNEA PRAHA

č. 16

ZVLÁŠTNÍ ČÍSLO VĚNOVANÉ ISAACU ASIMOVOVI III

O B S A H

Redakce čtenářům! str. 2
Miroslav Martan: Pachatelova výpověď str. 2
Isaac Asimov: Nadace a Impérium str. 4

Zpravodaj Poutník vydává klub Julese Vernea ve spoluprácí se sfk Time Machine při KK ČSV SSM VŠCHT Praha.
Vychází jako neperiodický účelový informační materiál.
Příspěvky nečlenů KJV jsou uváděny titulkem Host.
Adresa klubu: Miroslav Martan, Počátecká 12, 140 00 Praha 4
Uzávěrka: 25.7.1987
Neprodejné. Určeno pro vnitřní spotřebu.

Redakce čtenářům!

Po uveřejnění prvního dílu Nadace se ozvaly kritické hlasy, které nám nemohou odpustit, že jsme si dovolili zkrátit "významné dílo významného autora". Proto jsme poprosili předsedu našeho klubu a překladatele ing. Miroslava Martana o vyjádření. Jeho odpověď doslovně otiskujeme.

Miroslav Martan

PACHATELOVA VÝPOVĚĎ

Po zjištění, že 1077 stran Asimovova originálu jsem zmasakroval na pouhých cca 200, někteří fundamentalisté SF mne briskně označí za literárního hrdlořeza. Je mi to sice jedno, nicméně si dovolím říci několik slov, ne na svou obranu, ale na vysvětlenou.

Oficielní postoj k vydávání SF literatury je mírně řečeno larmoyantní. Chceme-li za těchto podmínek seznamovat členy klubu a úzký okruh příznivců tohoto žánru s vrcholnými díly světové SF, lze tak činit pouze primitivním amatérským způsobem daným klubovými podmínkami.

Kromě toho, jednatel našeho klubu E. Černý, mi povolil na tuto práci šibeniční lhůtu čtyři měsíce. Protestoval jsem, ale dotyčný činitel, známý svou hektickou činorodostí, byl neúprosný. K práci mne přinutil metodami příčícími se konvenci o lidských právech, a to bez ohledu na mé šediny a aureolu klubového předsedy.

Splnit úkol v daném termínu mi však pomohl i sám autor. Jak šla léta, dospěl jsem k zajímavému poznatku, který jsem později formuloval do literárně-kritického theorému: "Čím autor vystoupil výše po žebříčku literární slávy, tím více si může dovolit beztrestně kecat".

Praktická aplikace tohoto theorému v daných podmínkách je nasnadě: Vypustit vše nepodstatné, ale zachovat při tom dějovou souvislost a určitou literární úroveň (podotýkám, že to není jednoduché).

Pozorný čtenář konfrontací s originálem hbitě zjistí, že s každým dalším dílem vzrůstá objem extirpované "vaty". Není to náhoda, ale nesporný důkaz správnosti mého theorému. První díl totiž autor napsal v r. 1951, tedy v době, kdy ještě nesměle zvedal nohu na první příčku zmíněného žebříčku. Proto je tento díl dějově kompaktní, s poměrně malým podílem retardačních momentů a jiné "vaty"; takže poměr stran mé verze k originálu je v celkem únosném poměru 1 : 3.

Druhý a třetí díl, napsaný poněkud později, svědčí o tom, že autorova literární sláva již podstatně stoupla, což dokazuje objem "vaty", který poměr stran zhoršuje na 1 : 4, resp. 1: 6. Čtvrtý a zatím poslední díl byl napsán v r. 1983, kdy autor již stál na stupni slávy tak vysoko, že se nemusel ohlížet vůbec na nic. Děj je rozvláčný a mnohdy působí, jakoby jej autor převzal z předchozích dílů, jen trochu oprášil, upravil a zasadil do jiných souvislostí. I přes celkem zajímavý závěr, v němž si autor takticky ponechal otevřená dvířka k páchání dalších dílů, působí vysloveně komerčně. "Vaty" je tam tolik, že přes veškerou snahu jsem nedocílil lepšího poměru než 1 : 20. Není proto divu, že má verze svým objemem nepřesahuje rozsah čítankového obsahu "Babičky" od B. Němcové, určeného pro základní a jim podobné školy.

Jsem si jist, že čtenáři, vyžívající se ve sterilním a libovém estetismu tzv. "Nové vlny" (brr!) mne budou považovat za cynického barbara, ale ať mi ukáží, jak za daných podmínek to dělat lépe. Pokud touží po nekonečných úvahách (i když vysoce fundovaných), stálém omílání toho, co již bylo řečeno v předchozích dílech a mnohastránkových pasážích dumasovských konverzací (cent za slovo, deset za řádek) tam, kde by stačilo několik účelných vět, budou si muset počkat až "Nadace" vyjde u nás oficielně (dožijí-li se toho). Pokud nehodlají čekat až do kmetského věku, budou si muset za horentní peníze sehnat originál.

Tolik na vysvětlenou. Bude-li se mi i přesto spílat, je mi to jedno tak, jako té karavaně, která jde dál, i když ....

Isaac Asimov

NADACE A IMPÉRIUM

(Foundation and Empire)

1.

Pátrání po čarodějích

BEL RIOSE .... význačný generál Galaktického Impéria se narodil v době, kdy Impérium již ztratilo své periferní provincie a svou moc si udržovalo v centrálních oblastech. Jeho životním cílem bylo znovu upevnit císařskou moc a získat zpět ztracené oblasti. Byl prvním císařským vojevůdcem, který zahájil pátrání po tak zvaných čarodějích, působících údajně někde v dálných končinách Periférie, jejichž činnost považoval za ohrožení politiky Impéria ....

Encyclopedia Galactica

Bel Riose řídil sám své vozidlo, i když to bylo proti vojenským předpisům. Ovšem jako velící generál císařského loďstva a vojenský guvernér Siweny se na nějaké formality ohlížet nemusel.

Byl to mladý a energický muž, možná až příliš energický, což mohlo být jedním z důvodů, proč ho císařský dvůr jmenoval velitelem tak vzdálené provincie. Divné a často až nepravděpodobné zvěsti o záhadných čarodějích, sídlících někde v hlubinách Periférie, mu nedávaly spát. Kde jen mohl, snažil se získat konkrétnější informace, aby věci přišel na kloub.

Vůz se zastavil před starým rozpadávajícím se domem, před nímž stál starý muž. Bel Riose se na něho usmál: "Jsem Bel Riose."

"Poznal jsem vás. Co si přejete?" Starý muž nejevil známky překvapení nad tak význačnou a nečekanou návštěvou.

"Vy jste Ducem Barr. Chci si s vámi promluvit."

"Pojďte dále. Smím vám nabídnout trochu čaje?"

"Budu vám vděčen. Siwenský čaj je proslaven po celé Galaxii a jeho šálek nikdy neodmítnu."

Ducem Barr se vzdálil s úklonou typickou pro aristokrata minulé éry. Když se vrátil se šálky kouřícího čaje, vyzval Riose, aby se posadil. "Vidím, že jste ještě zcela mlád", zahájil rozhovor,

"takže jste zřejmě nepřišel pro nějaký nápoj lásky nebo amulet podobného charakteru. V případě, že ano, pak vás upozorňuji, že nic takového nevyrábím, ani nevlastním, i když to nemohu vymluvit četným návštěvníkům z okolí, kteří si pletou vědu s kouzelnictvím."

"Chápu", řekl s úsměvem Bel Riose. "Všeobecná dekadence a návrat k barbarským zvyklostem je bohužel v dnešní době obecný jev. Ale já přišel z jiného důvodu. Řekněte mi, patricie, kdo jsou to ti tak zvaní čarodějové?"

Ducem Barr se zarazil nad titulem, kterým ho již dávno nikdo neoslovil. Pak řekl opatrně: "Žádní čarodějové nejsou!"

"Ale jděte, patricie. Celá Siwena o nich mluví a dokonce vznikl nějaký jejich kult, který vyvolává vzpomínky na bývalou slávu Siweny, její svobodu a autonomii. Mohly by tím být ohroženy zájmy Impéria!"

"Proč se ale ptáte právě mne? Nebo si myslíte, že jsem zapojen do přípravy nějaké rebelie?"

"Ale vůbec ne", usmál se Bel Riose. "Váš otec byl vyhnancem a vy jste něco jako vlastenec a tak trochu šovinista, ale revolucionář? V žádném případě. Během tří generací byly ze Siweňanů podobné myšlenky pečlivě vymláceny!"

"Nebyl bych si tím tak jist. Měl bych vám připomenout, že místokrál, váš předchůdce, měl podobné představy. Jeho přičiněním se z mého otce stal vyhnanec bez prostředků, pět mých bratrů bylo zavražděno a sestra spáchala sebevraždu. A přesto místokrál byl zabit jedním z těch, jak jste říkal, zotročených Siweňanů!"

"O tom vím. Jeho vrahem byl mladý siwenský voják, který se vloudil do jeho osobní gardy. A tím vojákem jste byl vy, patricie!"

Ducem Barr mlčel. Pak vzdorně pozdvihl hlavu: "Co tedy vlastně ode mne chcete?"

Bel Riose si nalil další šálek čaje. "Podívejte se, patricie. Dnes jsou na císařském dvoře oblíbení ti vojevůdci, kteří dovedou organizovat vojenské přehlídky a slavnosti, znají dopodrobna dvorskou etiketu a lichotí císaři. Já na rozdíl od nich umím bojovat a s dvorskými hejsky se nesnáším. Proto mne odsunuli až skoro na okraj galaxie, abych zde hájil císařské zájmy a já je budu hájit za všech okolností. Proto pátrám po zdroji možného nebezpečí, o němž jsem přesvědčen, že existuje, ale zatím bez úspěchu. Tři roky jsem zkou-

mal a ověřoval každou povídačku, prolezl všechny možné knihovny a archivy a vše, co jsem nezvratně zjistil, jsou dvě věci. Za prvé, že tito čarodějové sídlí někde na kraji Periférie na druhé straně směrem od Siweny a za druhé, že váš otec se s jedním z tak zvaných čarodějů setkal a mluvil s ním."

Ducem Barr seděl nehnutě s očima upřenýma na mladého generála. Bel Riose pokračoval: "Myslím, že bude ve vašem vlastním zájmu, když mi řeknete vše, co o celé této záležitosti víte."

Ducem Barrovy oči ztvrdly, ale jeho hlas zněl nadále klidně: "Nalejte si ještě šálek čaje, generále, protože budu mluvit hodně dlouho. Bylo to v době, kdy můj otec žil jako vyhnanec v pusté části Siweny a já sloužil jako člen osobní stráže na místokrálově lodi. Jeho jméno bylo Onum Barr.

Jednoho dne přišel k jeho domku neznámý kupec z daleké Periférie. Mluvil divným přízvukem a otce zarazilo, že nevěděl vůbec nic o Galaktickém Impériu. Byl překvapen, když mu otec sdělil, že Impérium stále ještě existuje a že jeho moc sahá až sem na Siwenu. Tam, odkud pocházel, musela být nesmírně vysoká technologická úroveň, protože měl ke své ochraně osobní silový štít."

"Osobní silový štít?", zvolal překvapeně Riose. "Něco takového neexistuje. Žádný generátor nemůže mít takovou kapacitu, aby kondenzoval silové pole kolem jediného muže. A i kdyby, což by mohl nějakých pět milionů kilowattů nosit na zádech v batohu?"

Barr klidně pokračoval: "Žádný generátor jsem u něho neviděl a přesto žádná sebesilnější zbraň nemohla proniknout jeho štítem."

"Tomu nevěřím. To jsou jen výmysly vašeho otce zkrušeného zoufalstvím a utrpením!"

"Dovolte mi pokračovat. Cizinec pak opustil otce a vydal se do města, kde svůj silový štít zanechal jednomu technikovi, pracujícímu v tamní atomové generátorovně. Po zavraždění místokrále nastaly zmatky, během nichž se otec vrátil z vyhnanství a technikovi štít zabavil. Můžete se na něj podívat, visí za vámi na zdi. Jenže dva dny po cizincově odchodu štít prý přestal fungovat a nikomu se nepodařilo jej znovu opravit."

Bel Riose vstal od stolu a vzal do ruky kovový pás. Jeho prsty se zastavily na výstupku velikosti lískového oříšku. "To je ...", pohlédl překvapeně na Ducem Barra.

"Ano, to je ten generátor. Tedy žádná pojízdná velkoelektrárna. Subelektronické zkoušky ukázaly, že vše je tak zataveno do kousku kovu, že žádné technologické detaily nebylo možno zjistit."

"Hm", řekl Bel Riose rozpačitě. "A to je vše?"

"Po smrti svého otce jsem pokračoval v jeho studiu galaktické historie. Zjistil jsem, že o Siweně věděl také Hari Seldon."

"Kdo to byl ten váš Hari Seldon?"

"To byl největší psychohistorik jaký kdy žil. Předvídal pád Impéria."

Riose se zachechtal: "To se tedy řádně zmýlil! Impérium je mocnější než kdy jindy!"

"Omyl, generále." Barr zavrtěl rozvážně hlavou. "Rozpad vždy začíná v okrajových oblastech a nějaký čas potrvá, než zachvátí centrum. Důkazem je Periférie, kde císařská moc již neexistuje."

"Tak tedy ten váš Seldon předvídal pád Impéria a nástup barbarství. Nu dobrá, a co dál?"

"Hari Seldon zřídil dvě Nadace, každou na opačném konci galaxie, v nichž umístil nejlepší vědecké mozky Impéria. Jejich cílem bylo zabránit úplnému rozkladu civilizace po pádu Impéria a současně vytvořit zárodky nové, stabilnější říše."

"Kde jste tohle všechno zjistil? Zdá se, že o tom víte podezřele mnoho!"

"Strávil jsem čtyřicet let sháněním a tříděním podkladů a všech možných informací. Mnoho mi pomohlo, že jsem mohl vycházet z toho, co mi zanechal otec."

"Říkáte, že existují dve Nadace, ale kde je hledat?"

"To nikdo neví."

"Hm", řekl Bel Riose zamyšleně. "Vaše vyprávění mi umožnilo spojit některá dosud izolovaná fakta, jejichž souvislost mi zatím unikala. Ten místokrál, jehož jste tak efektivně odstranil, dal totiž svou dceru za manželku jednomu z těch barbarských králů ve vzdálené Periférii. Zajedu si tam a určitě se dozvím něco bližšího. V korespondenci jeho dcery jsou totiž náznaky o existenci nějakých jiných, prý nebezpečných barbarů. Zatím vám děkuji za pohostinnost. A pokud jde o vaše informace, za ně vám poděkuji, až se znovu vrátím."

Ducem Barr se zasmušile díval za odcházejícím generálem a jeho rty šeptaly: "Jen jestli se vrátíš!"

2.

Čarodějové

V dokonale izolované místnosti seděli u pracovního stolu čtyři muži. Na stole byla láhev, před každým mužem plná sklenka, ale ze žádné nebylo dosud upito.

"Tak kdo začne první?", řekl muž sedící v čele stolu. "Přece tady nebudeme sedět celý večer a dívat se jeden na druhého!"

"Proč byste nemohl zahájit vy?", řekl jeho soused. "Vás se to přece týká nejvíce!"

"Protože jsem nejbohatší, to máte na mysli? Tak dobře. Má flotila tu zadržela výzvědnou loď, která zřejmě patří k císařskému loďstvu. Před tím u nás přistál se svou osobní lodí nějaký mladý muž, který o sobě tvrdil, že je generál nebo co. Prý zabloudil. Až se dozví, že jsme se zmocnili jedné z jeho lodí, rozhodně se rozzlobí."

"Neměli jsme ho propouštět!"

"Všichni jsme o tom hlasovali a bylo dohodnuto, že ho nebudeme zadržovat."

"Stejně si ale myslím, že tu jejich výzvědnou loď jsme neměli zajímat." Muž sedící na opačném konci stolu nespokojeně zavrtěl hlavou. "Tím jsme zahájili politiku násilí a porušili tradici našich velkých vůdců Hardina a Mallowa. Ti vždy našli nějakou možnost, jak vyjít i z těch nejchoulostivějších situací bez použití násilí."

Muž v čele stolu se zaškaredil. Jmenoval se Senett Forrel a byl vnukem velkého Hobera Mallowa. Jeho povaha a jednání bylo důkazem, že přísloví o "jablku, které nepadá daleko od stromu" má své výjimky.

"To možná platilo v dřívějších dobách", řekl pohrdavě, "ale dnes jsou jiné časy!"

Hubený muž sedící proti němu s tímto názorem nesouhlasil: "Nespoléhejte na to, že Impérium vás nechá na pokoji, protože váš děd zmařil jeho první pokus o naše ovládnutí. Oficielně na nás tehdy zaútočila Korellská republika, ale všichni víme, kdo byl v pozadí. Ta generálova návštěva se mi vůbec nelíbí, protože to může být počátek jejich nové akce. A pak ta výzvědná loď - opakuji, že se mi to vůbec nelíbí!"

"Máte naprosto pravdu", souhlasil Forrel. "Proto je třeba, abychom nadále postupovali společně a v naprosté jednotě!"

"Takže vy jste se náhle stal vlastencem!", ušklíbl se čtvrtý muž, který až dosud nepromluvil.

"K čertu s vlastenectvím!", osopil se na něho Forrel. "Mně houby záleží na vytvoření nějakého druhého Impéria, o němž všichni básní. Ale zásah císařství, které je sice v posledním tažení, ale stále ještě dost silné, aby nás smetlo, by uškodil našim obchodním zájmům. Což nechápete, že po naší porážce by se zde objevila spousta císařských supů, aby nám sebrala naše bohatství? Proto musíme držet pohromadě. My, jak zde sedíme, představujeme vlastně tu skutečnou vládu Nadace. Primátor se všemi svými ministry by bez našeho souhlasu nemohl ani pohnout prstem!"

"Nevím, proč tu všichni brečíte jako staré baby", ozval se muž sedící vedle Forrela. "Galaktické Impérium nás přece nemůže porazit! Seldon to jasně prokázal, a to co je teď před námi, je jenom jedna z dalších krizí, kterou překonáme stejně, jako kdysi Hardin a Mallow!"

"Zapomněl jste ale na jednu důležitou věc", řekl zamyšleně Forrel. "Máme mezi sebou muže jako byli oni dva?"

Znovu se ozval čtvrtý muž: "Seldonovy psychohistorické závěry vycházely z předpokladu, že krizová situace vyvolá iniciativu, z níž pak vyplyne určité řešení. Jinak řečeno, Seldonova pomoc spočívá v tom, že nás přinutí, abychom si pomohli sami. Proto nesouhlasím s Forrelem, který zastává cestu násilí. Naopak, stejně tak jako Hardin a Mallow se musíme pokusit najít nepřítelovu slabou stránku a zde udeřit. Ale ne za použití násilí. Nejsme sice zcela bezbranní, ale jak již bylo řečeno, vojenské moci celého Impéria čelit nemůžeme."

"Ale kde hledat to slabé místo?"

"Vyšleme špehy!"

"Ale kdo tam půjde?"

"Žádný z nás není už mladý, jako byli Hardin a Mallow, kteří se odvážili je hledat osobně přímo na nepřátelském území. Potřebujeme někoho mladého a iniciativního." Forrel pohlédl znechuceně na své tři společníky. "Stali se z nás obtloustlí a pohodlní kupečtí princové!"

"Jistě máte na mysli někoho z těch nezávislých kupců, kteří nám ztrpčují život a okrádají o zisky!"

"Přesně tak", řekl Farrel. "Jen jestli nám na to zbývá ještě dost času!"

3.

Mrtvá ruka

Bel Riose přecházel nervózně s rukama na zádech po své velitelské kabině. "Dosud žádné zprávy o osudu "Starlet?", obrátil se na svého pobočníka.

"Žádné, pane. Prohledali jsme celý sektor a nikde žádné stopy. "Starlet" musela být zajata, protože v případě poruchy bychom ji museli objevit. Také žádné trosky jsme nezjistili, takže ztroskotání rovněž nepřichází v úvahu. Velitel Yume hlásí, že loďstvo je připraveno potrestat viníky."

"Nic takového. Obyčejný výzvědný člun nestojí za to zahájit akci. Zatím ať se pokračuje v pátrání. Mimochodem, přivedli už toho Siweňana?"

"Čeká v předpokoji, pane!"

"Ať vejde!"

"Dobrý den, patricie", pozdravil Bel Riose vstupujícího Ducem Barra. "Doufám, že jste loyálním poddaným jeho Veličenstva císaře?"

Barr se zamračil: "Proč se ptáte, když víte, že nemám důvodů, abych nějak zvlášť miloval císařský režim."

"Doufám, že to neznamená, že jste zrádce!"

"V žádném případě. Ale také ne pomahač a kolaborant."

Bel Riose se zamračil: "Patricie, jsme v situaci, kdy odmítnutí spolupráce se rovná zradě a příslušně trestá!"

"Nechte si své fráze pro své podřízené, generále, a řekněte mi rovnou, co ode mne chcete!"

Bel Riose se posadil na okraj stolu a upřeně se zahleděl na starého muže. "Patricie, svého času jsme měli spolu zajímavou rozmluvu. O těch čarodějích, pokud si vzpomínáte."

"Jistě. A při svém odchodu jste řekl, že je v jejich brlohu vyhledáte. Našel jste je?"

"Ano. Ale nejsou to žádní čarodějové, ale něco daleko horšího. Jsou to vyslovení ďáblové. Představte si, že obývají planetku jako dlaň, bez surovin a vlastních energetických zdrojů. Jejich počet je mizivý, a přesto jsou všichni tak neuvěřitelně nadutí a ambiciozní, že sní o ovládnutí celé galaxie, přičemž o svých cílech mluví zcela veřejně. Postupují pomalu, téměř flegmaticky, neboť staletí prý pro ně nic neznamenají. Při tom svém pomalém postupu však pohlcují jednu planetu po druhé a prodírají se Periférií stále dále a dále. Nejhorší však na tom je, že mají úspěch a zdá se jakoby je nikdo nemohl zastavit. Převážnou část Periférie opředli svými ekonomickými sítěmi tak dokonale, že je na nich ve všech ohledech závislá. Jejich kupecké kocábky pronikají stále hlouběji do galaxie a těmto "vesmírným kupcům" jak je nazývají, a především jejich lstivosti vděčí za svou ekonomickou a pak i politickou expanzi. Proto vytvářejí nebezpečí nejen pro Periférii, ale ohrožují i samou existenci Impéria."

Ducem Barr pozvedl hlavu: "To věci došly již tak daleko?"

"Na štěstí ještě ne. Ale představte si, že by pohltili celou Periférii a zbyly by jen centrální oblasti Impéria kolem Trantoru. Jak dlouho myslíte, že by trvalo, než by pohltili i je? Ale buďte bez obav. Tato hrozba bude v zárodku potlačena a Galaktické Impérium postupně nabude opět své dřívější velikosti a slávy!"

Bel Riose pohlédl ostře na starého muže. "Pozval jsem vás ke mně proto, abyste mi pomohl odstranit toto nebezpečí. Jste první, kdo o Nadaci věděl a během čtyřiceti let své práce jste se o ní mnoho dozvěděl. A já vaše informace potřebuji!"

"Generále", řekl Ducem Barr vážně, "ochotně vám poskytnu veškeré informace, které mám k dispozici, ale obávám se, že vám nebudou nic platné. Nad Nadací totiž nemůžete zvítězit!"

"To nechte na mně. Nadace zahájila nepřátelství tím, že zajala jednu z mých průzkumných lodí. Taková arogance nemůže zůstat bez odplaty. Nijak nepodceňuji nepřítele, ale proti síle mého loďstva nemá žádnou naději. Nebo snad něco víte o jeho vojenské síle, co mi zůstalo utajeno?"

"O jejich vojenské síle nevím naprosto nic, ale zcela určitě vím, že Nadaci neporazíte."

"Důvody!"

"Protože to Hari Seldon naprosto bezpečně prokázal. Jeho psychohistorické propočty vzaly v úvahu všechny možné alternativy a výsledkem je, že Nadace vytvoří druhé Galaktické Impérium během tisíce - nikoli, teď už jenom během osmi set let. Seldonova ruka neomylně řídí osud Nadace, jak dosvědčuje několik úspěšně překonaných krizí, v jejichž průběhu byla Nadace vždy smrtelně ohrožena. Seldonova mrtvá a strnulá ruka spočívá na kormidle dějin a nedovolí, aby se otočilo jinam než jak určuje původně stanovený směr!"

Oba muži povstali a jejich pohledy se střetly, ale byl to Bel Riose, kdo první odvrátil oči, když řekl: "Dobře, patricie. Přijímám tuto výzvu. Bude to boj mrtvé ruky proti živé vůli a síle!"

4.

Císař

CLEON II. zvaný Veliký, byl posledním ze silných císařů Impéria. Jeho zásluhou došlo k částečné renesanci chátrající říše, která za jeho vlády nabyla zpět značnou část své původně ztracené moci. Válečnými úspěchy vynikl zejména jeho generál Bel Riose.

Poslední léta jeho vlády byla však poznamenána vleklou neznámou chorobou jíž trpěl a která toto období negativně ovlivnila.

Encyklopedia Galacica

Cleon II. zasténal a zvrátil hlavu do podušek nadlehčovaných silovým polem. Byl zcela sám, bez vtíravé přítomnosti podlézavých dvořanů a nepřál si nic víc, než aby ho v této krátké chvíli klidu nikdo nerušil.

Svým chmurným myšlenkám však uniknout nemohl. Ty se stále vracely k jeho synům, statným a slibným mladíkům. Proč v této těžké chvíli jeho nemoci nejsou u jeho lože a proč se již delší dobu navzájem nevraživě pozorují!

Pak si vzpomněl, že lord Bodrig, jeho věrný osobní tajemník, ho požádal o audienci a jistě již čeká v předpokoji.

Lord Bodrig, přesto že pocházel z nízkého rodu, byl císařovým oblíbencem. Pro obě tyto okolnosti byl celým císařským dvorem nenáviděn, což na druhé straně bylo zárukou jeho bezpodmínečné oddanosti

k císařově osobě. Tuto nenávist Bodrig oplácel, kde jen mohl, jsa si vědom, že císař nad ním drží ochrannou ruku.

Cleon II. se dotkl tlačítka na okraji jeho lože. Dveře jeho komnaty se rozestoupily a vstoupil Bodrig, hluboce se klaně.

"Jak se daří, Veličenstvo?", zeptal se uctivě.

"Zdá se, že ještě žiji", řekl císař unaveně, "pokud se dá nazvat životem skutečnost, že kdejaký mastičkář na mně zkouší své pochybné umění. Mimochodem, kolik lidí čeká venku na audienci?"

"Obvyklý počet, Vaše Veličenstvo."

"Řekněte gardovému kapitánu, aby jim oznámil, že audience se ze státních důvodů odkládá. Není mi dnes nějak dobře. Ale co vás ke mně přivádí?"

"Týká se to generála Bel Riose, vojenského guvernéra Siweny."

"Riose - Riose - aha, už si vzpomínám. Je to ten, který nám asi před měsícem poslal tu donquichotskou žádost, abych mu povolil podniknout nějakou akci, jak to nazval - pro slávu císaře a Impéria?"

"To je on, Vaše Veličenstvo."

"Co jste mu odpověděl?"

Žádal jsem ho o bližší podrobnosti a upozornil, aby nic nepodnikal bez vašeho výslovného souhlasu."

"Kdo to vlastně je ten Bel Riose? Zdá se, že má nějakou atavistickou bojechtivost. Žádného z mých generálů nenapadlo přijít s návrhem na nějakou válečnou akci."

Bodrig si odkašlal: "Jeho kariéra je zázračně rychlá. Před deseti lety začal jako kadet ...."

"A nyní je vojenským guvernérem Siweny, a to při svém mládí. Musí to být mimořádně schopný člověk!"

"Ale nebude asi příliš spolehlivý, protože je to snílek toužící se proslavit. Jeho lidé ho přímo zbožňují. Takoví lidé jsou sami o sobě neškodní, ale snadno podléhají cizím vlivům."

"Myslím, že je dobře, když mám alespoň jednoho schopného generála mezi všemi těmi omedajlovanými šašky, kterými se to kolem mne jen hemží. To jejich stálé poklonkování přece není zárukou jejich věrnosti!"

"Neschopný zrádce není nebezpečný", namítl Bodrig. "Jsou to právě ti schopní, na které nutno dávat pozor."

"Hm", řekl císař po chvíli zamyšlení. "Ale zřejmě máte ještě něco jiného, co by mne zajímalo."

"Ano, pane. Právě došla depeše od toho Riose. Doporučuje vést úder plnou silou. Osobně prozkoumal poměry u těch barbarů a výsledek je v jeho obšírné zprávě, kterou vás nyní nechci zatěžovat. Bude projednána na zasedání lordů Impéria."

"To bude zase na dlouhé lokte", povzdech si císař. "Nejprve se bude projednávat otázka kompetence, pak doširoka rozebírat znění příslušných článků charty a mezitím celá věc usne."

"Bohužel, Vaše Veličenstvo, jiná cesta není. Kdyby váš vznešený otec nebyl chartu odsouhlasil, mohlo by se rozhodovat bez zbytečného otálení."

"Ale proč tolik křiku kolem nějaké trestné výpravy proti barbarům? Něco takového nemá přece charakter státní záležitosti!"

"Myslím, Vaše Veličenstvo, že věc je podstatně složitější než se zdá. Ten generál je mezi svými vojáky mimořádně populární a podaří-li se mu podrobit nějakou barbarskou planetu, provolají ho dobyvatelem. A i kdyby neměl v úmyslu udělat to, co váš vznešený otec kdysi provedl tomu usurpátorovi Ricksovi, mohlo by se stát, že některý z nespokojených lordů by ho mohl zneužít jako nástroje proti vám!"

"Ale jak se zdá, nic zatím nesvědčí o nějakém jeho zrádném úmyslu. Milý Bodrigu, mám dojem, že kolem sebe vidíte jen samá spiknutí. Tak zlé to zase není. Mimochodem, doufám, že se zatím nepustil do žádné akce proti těm barbarům!"

"Píše, že vyčkává a prosí o posilu."

"Posilu!" Císař vyvalil oči. "Kolik má vlastně lodí?"

"Deset velkých řadových válečných lodí, včetně ochranných a doprovodných a zásobovacích plavidel."

"Deset lodí!" Císař zavrtěl nechápavě hlavou. "Můj otec jich neměl ani pět, když zaútočil na usurpátora Ricka. A tem měl za sebou moc celého Impéria! A kdo vlastně jsou ti barbaři, kteří mému bojechtivému generálu dělají takové starosti, že žádá o posilu?"

"Rios je označuje jako nějakou Nadaci."

"Nadace, co je to?"

"V našich archívech o ní není ani zmínka. Podle Riose se má nacházet někde v blízkosti naší bývalé provincie Anakreon. Prý tam je nějaká planeta Terminus, kam se kdysi vystěhovala nějaká skupina vědců ještě dříve, než se provincie odtrhla od Impéria."

"O tom jsem nic neslyšel", řekl císař zamyšleně. "Ale na druhé straně je možné, že na té Riosově zprávě něco je. Je mi totiž divné, že tak zkušený válečník váhá napadnout mizernou barbarskou planetu a žádá o posilu, i když má za sebou ohromnou sílu deseti bitevních lodí!" Císařovy prsty rozpačitě bubnovaly o okraj lůžka. "Bodrigu", pokračoval po chvíli, "bude třeba, aby k Riosovi zajel někdo, kdo má oči a uši otevřeny a mozek, který myslí. Nejlépe bude, když to budete vy!"

"Jak si přejete, Vaše Veličenstvo. A co požadovaná posila?"

"Zatím počkáme až co se tam dozvíte. Teď jděte a pošlete sem toho nového doktora. Snad nebude horší než ti předešlí!"

5.

Válka začíná

Ze siwenských základen vypluly bitevní lodě a opatrně postupovaly do temných a neznámých končin Periferie. Planety izolované ve svém dvousetletém barbarství znovu pocítily ruku mocného Impéria a pod hrozbou atomových zbraní přísahaly věrnost císařskému majestátu.

Kruh kolem Nadace se pomalu, ale neúprosně uzavíral.

Bel Riose postavil svůj generální stan na jedné malé izolované planetce, na níž nebylo nic než pusté skály. Další postup svých lodí zastavil do té doby, dokud nedostane z císařského dvora odpověď na svou žádost o posilu.

"Tak co tomu říkáte, patricie", oslovil s úsměvem Ducem Barra.

"Můj názor nemá pro vás cenu, generále. Nejsem voják a nerozumím strategii, ani taktice. Ale za to, že jsem vám poskytl cenné informace, měl byste mne propustit, abych se mohl vrátit domů ke svému studiu."

"Zatím ještě ne. Jakmile tuto akci skončíme, postarám se, aby vám byly vráceny vaše statky a budete moci dožít zbytek svého života mezi svými oblíbenými knihami."

"Budu vám nesmírně vděčen, ale obávám se, že konec této akce nebude takový, jaký máte na mysli."

Riose se zasmál. "Podívejte se na tuto sférickou mapu. Zlaté body značí planety pod naší kontrolou, rudé patří ještě nepřáteli. Jak vidíte, rudé body jsou uzavřeny smrtícím kruhem a mé lodi dále postupují. Co tomu říkáte teď?"

Barr se zamyslel: "Vaše síly jsou rozmístěny v obrovském prostoru, takže jsou od sebe prakticky izolovány."

"To je jen zdání. Okupační osádky na planetách jsou malé a rozmístěny na strategických bodech, takže jádro mé úderné síly je stále dostatečně silné. Ale je zajímavé, že Nadace vůbec neklade odpor."

"Protože si je jista vítězstvím."

"To snad nemyslíte vážně!"

"Smrtelně vážně", řekl Barr. "Mimochodem, už jste dostal odpověď na svou žádost o posilu? Pokud ano, vsadím se, že byla zamítavá."

Riosovy oči se zúžily: "Jak jste to mohl vědět?"

"To je přece jasné a plně to zapadá do logiky běhu událostí. Podívejte se, generále, pro důvody není třeba chodit daleko. Za prvé, císařský dvůr si od určité doby zvykl dívat se s podezřením na každého, jehož postavení se upevňuje. Za druhé, lodě jsou dnes mimořádně vzácný artikl. Vsadím se, že polovina vašich lodí je vybavena motory a zařízením kanibalizovaným z jiných, které pro nějakou poruchu nejsou schopny provozu. Dnes totiž již nikdo neumí vyrobit prvotřídní hyperatomický motor, ale co je horší, ani jej opravit. Není tedy divu, že císařská výsost si své lodě chrání jako oko v hlavě. A to znamená, že Seldonova mrtvá ruka vyhrává první kolo!"

Riose se jen s námahou přemohl. "Pokud jde o požadovanou posilu, není ještě rozhodnuto. Podle zprávy z císařského dvora, má přijet zvláštní pověřenec, aby na místě ověřil situaci. Spolehněte se, že ho zpracuji tak, že až se vrátí, bude úpěnlivě prosit císaře, aby mi ty lodě neprodleně poslal!"

Na generálově stole zazněl telefon. Riose jej zvedl, chvíli naslouchal a pak řekl: "Hned ho přiveďte!" Na Barrův tázavý pohled odpověděl s úsměvem: "Zajali jsme jednoho z těch vesmírných kupců i s jeho lodí. Budu ho vyslýchat a přeji si, abyste byl přítomen. Možná, že si všimnete něčeho, co by mi jinak ušlo."

U dveří zazněl signál a Riose stiskl tlačítko. Do místnosti vstoupil vysoký vousatý muž oděný v měkký oblek z plastiku. Ruce měl volné a zdálo se, že svůj ozbrojený doprovod vůbec nebere na ve-

domí. Na prahu se zastavil a pozdravil generála jakýmsi náznakem ležerního úklonu.

"Vaše jméno?", zeptal se ostře generál.

"Lathan Devers." Muž zasunul palce za široký opasek. "Vy jste tady boss?"

"A vy jste kupec z Nadace?"

"Samo. A když jste boss, řekněte těm svým tajtrlíkům, aby se mi nepřehrabovali ve zboží!"

"Máte odpovídat na otázky a neporoučet si jako doma!" Riosovy oči metaly blesky.

"Pro mne za mne", kupec pokrčil rameny. "Já to myslím s vámi dobře. Jeden z vašich zvědavých hochů tam totiž leží s půlmetrovou dírou v břiše."

"Je to pravda, poručíku Vranku?"

"Ano, pane. V lodním nákladu je spousta neznámých věcí. Prováděli jsme kontrolu, a přitom ..."

Bel Riose se prudce otočil na kupce. "Vy máte na palubě zbraně?"

"Ale vůbec ne. Na co také? To nemehlo si prohlíželo atomový ovladič odlitků, drželo jej obráceně a zmáčklo spoušť. Byl bych mu v tom zabránil, ale pět vašich goril mi sedělo na břiše."

"Poručíku Vranku, můžete odejít. Loď zapečeťte, aby tam nikdo nechodil. A vy, Deversi, můžete se posadit."

Po chvíli řekl Riose mírně: "Kupče Deversi, zdá se, že jste rozumný člověk!"

"Děkuji. To znamená, že na vás zapůsobila má milá tvář nebo ode mne něco chcete. Tak ven s tím a nebojte se. Při obchodování jednám vždy poctivě."

"V obou případech máte pravdu", řekl Riose pobaveně. "A znovu opakuji, že jste rozumný člověk, protože jste se vzdal bez odporu. Pokud budete rozumný i nadále, zaručuji vám dobré zacházení."

"Dobré zacházení, to je moje", řekl kupec žoviálně.

"A vzájemná spolupráce, to je zase moje", odpověděl mu ve stejném tónu Riose. Pak se obrátil k Ducem Barrovi: "Patricie, slyšel jste kdy takovou barbarskou hatmatilku - "to je moje" opičil se. "Doufám, že to znamená něco jako "toužím po tom" nebo něco podobného."

Devers se tvářil jakoby generálovi nevěnoval žádnou pozornost a začal se rozhlížeti po pracovně. "Kde to vůbec jsem a kdo je tamten vousatý děda?"

"Promiňte, že jsem se zapomněl představit", omlouval se ironicky Bel Riose. "Ten vousatý děda, jak jste ráčil vyjádřit, je Ducem Barr, patricij Impéria a já jsem Bel Riose, šlechtic Impéria a generál loďstav jeho císařského Veličenstva!"

Kupci poklesla brada. "Císařství? To, o kterém nám vyprávěli ve škole? Což ještě existuje?"

"Jak vidíte."

Kupec se udeřil pěstí do hlavy. "Mohl jsem si to myslet, já hlupák! Ta loď, která mne zajala, nebyla žádná z těch legračních kocábek patřících těm mrňavým královstvím, kterých je tady kolem jako máku." Pak se ale zamračil. "Ale stále mi není jasné, o co tady vůbec jde?"

"O co jde? O válku!" Riose se zřejmě dobře bavil.

"Impérium proti Nadaci?"

"Správně."

"A proč?"

"Jsem si jist, že dobře víte proč."

Devers povstal a se slovy "Je tady nějaké hrozné vedro" si rozepjal kabát. Generál strnul a spěšně ustoupil o krok, ale kupec se zase posadil.

"Vy jste si asi myslel, že se na vás chci vrhnout", řekl omluvně, "ale to mne ani nenapadlo. Mohl bych vás sice chytit a zlomit vaz dříve než byste mrkl okem a o tohohle dědulu", ukázal bradou na Ducem Barra, "o toho by stačilo jen zakopnout, ale jak jste správně řekl, jsem rozumný člověk."

"To rád slyším", řekl s úsměvem Bel Riose. "Ale teď vážně. Co víte o Hari Seldonovi?"

"Nic. A říkám vám rovnou, že nemám rád hádanky!"

Bel Riose pohlédl tázavě na Ducem Barra, ale ten se jen pobaveně usmíval.

"Vy uhýbáte, Deversi. Přece jste musel slyšet o muži, který stvořil Nadaci a svými psychohistorickými nesmysly chtěl zřídit druhé Impérium."

"Kdo vám tohle namluvil?"

"Zjistil jsem to, když jsem byl osobně na té vaší planetě Terminus."

"Tak proč se na to ptáte mne? Ztrácíte tím jen čas. Na Terminusu jsem za posledních deset let strávil celkem tak asi dva měsíce. Ale když vás to baví, tak si klidně válčete dál!"

Ducem Barr, který po celou dobu pozorně sledoval kupcovu a generálovu slovní potyčku, poprvé promluvil: "Jste si tak jist, že Nadace zvítězí?"

Kupec se prudce otočil, ale jeho hlas zněl klidně: "Ale, náš tichý společník se konečně ozval. Mohu se zeptat, z čeho soudíte, že si to myslím?"

"To je jednoduché. Vůbec vás nevzrušila zpráva, že Impérium je ve válce s Nadací. To znamená, že máte plnou důvěru ve schopnost Nadace v této válce obstát. Zřejmě vycházíte z toho, že Nadace dosud nikdy nepocítila hořkost porážky na rozdíl od mé vlasti."

Lathan Devers šlehl pohledem po Barrovi, prohrábl si vous a krátce se zasmál. "Mne osobně je naprosto jedno, kdo v této válce zvítězí. Nás totiž každá vláda potřebuje a možná, že Impérium si nás bude cenit víc než naši dnešní vládci, kteří se starají jen o to, aby nás svými daněmi stáhli z kůže."

V tom zazvonil telefon. Riose jej se zaklením zvedl a chvíli poslouchal. "Musím teď na své bojové stanoviště", řekl Barrovi, pokládaje sluchátko. Pak dodal šeptem: "Budete ubytován s tímto mužem a snažte se z něho něco konkrétního dostat, než se vrátím!"

Lathan Devers se udiveně díval za odcházejícím generálem. "Zdá se, že ho něco praštilo tam, kde to bolí. Co se děje?"

"Asi bitva. Možná, že Nadace zaútočila na jeho hlavní stan!"

Ve dveřích se objevili ozbrojení vojíni a vedli je dlouhou chodbou až na její konec, kde je zavřeli v prostě zařízeném pokoji.

"Hm", řekl Devers znechuceně: "Zdá se, že nás zabásli". Pak se ale prudce otočil k Ducem Barrovi: "Poslyšte, doktore jakou habaďuru to se mnou hrajete?"

"Já? Vůbec žádnou. Jenom vás mám mít pod dohledem."

"Nepovídejte. Možná, že nejsem právě chytrák, ale blbec rozhodně nejsem. Vy, že máte na mne dohlížet? Vždyť vás vedli pod napřaženou zbraní stejně tak jako mne! Tak se přece nejedná s generálovým důvěrníkem!"

Když Barr neodpovídal, Devers pokračoval. "Něco jste před tím naznačil, že jste byli poraženi. Impériem?"

Barr mlčky přikývl.

"A co tedy tady děláte?"

Barr mlčel.

Kupec se na něho chvíli udiveně díval, a pak se zasmál. Vytáhl z kapsy stejný náramek jako měl sám na ruce a podal jej Barrovi. Dejte si ten náramek na ruku, doktore, pak můžete mluvit otevřeně a nikdo vás neuslyší!"

Barr zvedl hlavu, navlékl si náramek a zeptal se:"Co ode mne chcete slyšet?"

"Především mne zajímá, proč vy jako vlastenec a příslušník poraženého státu se bratříčkujete se svým nepřítelem. To nedává smysl!"

Barr se ostře podíval na kupce. "Já jsem svou vlasteneckou povinnost splnil. Zabil jsem vícekrále, který nás ujařmil!"

Kupec vyvalil oči. "Kdy to bylo a ví o tom ten generál?"

"Je tomu čtyřicet let a generál to dobře ví." Ducem Barr jakoby vyrostl a jeho oči metaly blesky. "Ať to proklaté Impérium zhyne! Celá Siwena se o to modlí! Ztratil jsem sestru, bratry i otce a mé děti drží generál jako rukojmí. Ale to mne neodvrátí od činu, pokud by přispěl ke svobodě mé vlasti. Mé děti jsou statečné a nebojí se umřít!"

Devers mu položil chlácholivě ruku na rameno. "Tak to jste byl vy, kdo zabil toho vícekrále. Nějak mi to všechno začíná zapadat dohromady. Kdysi jsme měli primátora, nějakého Mallowa, který tajně navštívil Siwenu a mluvil s vaším otcem." Pak se ale zarazil. "Nezlobte se, ale i přesto vám nemohu důvěřovat. Co když vás generál donutil, abyste se mnou sehrál tuto komedii? A vůbec, jak mám vědět, že jste opravdu ten za koho se vydáváte?"

Ducem Barr beze slova povstal a ze skříně vytáhl podivný kovový pás. "Původně jsem jej musel vydat generálovi, ale ten mi jej později vrátil jako bezcenný."

Devers vytřeštil oči: "Mallowův ochranný štít a zde je jeho monogram! Doktore, promiňte mi mou opatrnost a podejte mi svou ruku!"

6.

Císařův důvěrník

Lord Bodrig v perfektně střižené uniformě vystoupil ze své osobní lodi nesoucí emblém císařského dvora a byl uvítán, jak se sluší na tak význačnou osobnost.

V útulném salonku hlavního stanu zasedl s Bel Riosem k důvěrnému rozhovoru.

"Jsem rád, že jste to právě vy, kdo byl vyslán, aby prozkoumal mou žádost. Císař si nemohl vybrat lepšího muže!"

Bodrig se mírně uklonil. "Děkuji za uznání, generále, ale musím vám říci, že nejsme stejného názoru, pokud jde o obtížnost této kampaně. Jejich lodičky přece nepředstavují takové nebezpečí, abyste byl nucen tak složitě manévrovat!"

Bel Riose se zarděl. "Mám málo mužstva a nemohu riskovat jejich životy při přímém útoku, nehledě k mým lodím, které jsou nenahraditelné. Jejich ztrátu bych nemohl před císařem obhájit."

"Hm", řekl Bodrig, "něco na tom je. Ale jedna věc mi nejde do hlavy. Zatím jste se nepustil s nepřítelem ani do sebemenší šarvátky a přesto žádáte o posilu. Kdybychom neznali vaše schopnosti a odvahu, váš požadavek by nutně musel budit dojem, že na tuto akci nestačíte."

"Děkuji vám za uznání", řekl Riose ledově, "ale je rozdíl mezi odvahou a slepou ztřeštěností. A byla by to ztřeštěnost, kdybych se pustil proti nepříteli, o němž prakticky nic nevím."

Bodrig se usmál. "Ale vždyť vy sám osobně jste navštívil ten jejich barbarský svět a navíc zde máte toho zajatce. Je to jejich kupec, nemýlím-li se. Takže tvrdíte-li, že o nich nic neznáte, nemohu s vaším názorem souhlasit."

"Nezlobte se, lorde Bodrigu, ale musím vám odporovat. Ten jejich svět totiž není barbarský, právě naopak. Byl založen vědci a ti jej dosud řídí. Vyvíjel se dvě stě let a dosáhl nevídané technologické úrovně. Ten zajatý kupec, o němž jste se zmínil, je příslušníkem zvláštní kasty, lépe řečeno kupeckého cechu, který nemá žádný bližší vztah k tamějšímu režimu, jímž je vykořisťován. Je tedy iluzorní očekávat od něho nějaké informace o obranných opatřeních

Nadace. Jeho výpověď je zajímavá, ale nic víc. Na své lodi má spoustu zajímavých spotřebních předmětů, s nimiž obchoduje.

"Prozkoumal jste princip pohonu a řízení jeho lodě?"

"Snažil jsem se", řekl Bel Riose váhavě, "ale moji technici nejsou s to pochopit funkci těchto zařízení. Žádal jsem bleskově císařský dvůr, aby mi obratem poslal schopného technika, ale zatím jsem nedostal odpověď."

"To se mi nechce věřit. Přece musíte mít ve svém loďstvu někoho, kdo se vyzná v principech a struktuře atomických motorů!"

"Kdybych někoho takového měl", řekl Bel Riose trpce, "dávno by už pracoval na opravě pohonu mých dvou bitevních lodí, které jsou prakticky vyřazeny z provozu. To znamená, že pětina mého válečného potenciálu slouží jen jako týlová složka."

Bodrig nervózně bubnoval prsty o opěradlo židle. "Ty problémy nemáte jen vy. I císař je má a zdá se, že ještě ve větší míře."

Bel Riose si zapálil novou cigaretu. "To ale není vše. Ani moje zařízení pro psychické sondy nefunguje. Když jsem je použil při výslechu kupce, neregistrovalo vůbec nic."

"Poohlédnu se u nás na Trantoru po nějakém specialistovi", řekl Bodrig, pokyvuje chápavě hlavou. "A co ten druhý, ten Siweňan? Jaké informace jste od něho získal?"

"Povšechné, ale celkem užitečné. Vděčím mu za to, že mne uvedl na stopu Nadace."

"Pokud vím, je to syn známého rebela!"

"To je sice pravda, ale je starý a bezmocný. Kromě toho držím jeho rodinu jako rukojmí."

Bodrig chvíli přemýšlel, a pak řekl: "Generále, rád bych si promluvil s tím kupcem. Ale o samotě!"

"Jak si přejete."

7.

Úplatek

Seržant Mari Luk byl ideálním profesionálním vojákem. Pocházel z planety zabývající se zemědělstvím a byl rád, že jako voják unikl otupující dřině na plantážích. Byl statečný, silný a obratný a rozkazy plnil do písmene. Proto bylo zajímavé, že kdykoliv otvíral dveře pokoje internovaných, vždy zdvořile zaklepal, ačkoliv mohl kdykoliv vstoupit bez ohlášení.

"Máte nějakou další knihu?", uvítal ho Lathan Devers.

"Ano, pane. Půjčil mi ji seržant technik Orre." Vytáhl z kapsy váleček s páskou a podal jej kupci. "Ale musím mu to brzy vrátit spolu s tím přehrávačem, který máte na stole. Chce to poslat domů jako suvenýr. Všechno to sehnal na jedné planetě, kterou jsme nedávno dobyli. Při tom musel zabít několik domorodců, kteří mu to nechtěli vydat." Opatrně otevřel dveře do chodby, rozhlédl se, zda nikdo není v blízkosti, a pak pokračoval: "Kolují zprávy, že do týdne bude uzavřen kruh kolem těch nepřátelských planet. Je to chlapík, ten náš generál, že? Ale teď již musím jít, aby mne zde nechytil náš kapitán. Ještě něco. Manželka vám děkuje za tu miniaturní ledničku. Funguje bezvadně!"

Ducem Barr povstal ze židle. "Ta minilednička se nám rentovala", řekl, rozbalujíc cívku s páskou. "Poslechneme si, co nám tentokrát přinesl za knihu."

"Nechte to být", řekl zamyšleně Devers. "Nějak nemám náladu na starou literaturu. Slyšel jste seržanta, jak řekl, že začala ofenziva? A my tu nečinně sedíme!"

"Ale vy jste přece nedělali nic jiného a přesto jste vyhrávali války!"

"Hm", přemítal Devers. "Dejme tomu, že Bodrig se nepohodne s tím mladým nafukou v generálské uniformě."

"To je víc než pravděpodobné, ale co z toho pramení pro nás?"

"Možná, že by se dal podplatit!"

Ducem Barr se srdečně zachechtal. "To zcela jistě, ale rozhodně ne kapesní ledničkou jako ten seržant! Kromě toho by určitě nedodržel pravidla hry. Úplatu shrábne a vás odstraní. Raději na to zapomeňte."

Ozvalo se zaklepání a do pokoje vstoupil seržant Luk. Jeho široká tvář byla vážná a její obvyklá zdravá červeň zmizela a byla nahrazena popelavou bledostí. "Pane", začal vzrušeně, "zítra k vám přijde lord Bodrig!"

"Děkuji vám seržante za upozornění, ale my si s ním už nějak poradíme." Devers se na seržanta přátelsky usmál. Ale výraz vojínovy tváře vyjadřoval nadále přímo panický strach. "Vy ho neznáte, ale je to ďábel! Zabíjí lidi jen tak pro zábavu a říká se, že se ho bojí i sám císař! Také našeho generála by prý nejraději zabil, ale on je pro něho přece jen velké sousto. Proto si dejte pozor!"

S těmito slovy rychle vyšel z místnosti.

Devers se zašklebil na Barra: "Nezdá se vám doktore, že věci se začínají hýbat?"

Barr pochybovačně zavrtěl hlavou. "Otázka je jakým směrem!"

Ale Devers jakoby ho neslyšel. Přemýšlel.

Lord Bodrig vstoupil do pokoje provázen dvěma ozbrojenými strážci. "Vy dva", řekl povýšeně, "půjdete se mnou na vaši loď. Prohlédnu si ji a při tom mi leccos vysvětlíte."

V řídící kabině se Bodrig rozvalil v křesle. Devers se chtěl rovněž posadit, ale Bodrigův pohled ho zmrazil: "V přítomnosti říšského šlechtice se stojí! A vůbec, jste občanem toho barbarského státu, kolem něhož je takové pozdvižení?"

Devers mu přikývl: "Ano."

Bodrig vyzývavě vyčkával až Devers dodá váhavě "Pane!"

"A byl jste zajat už po zahájení toho škádlení, které náš slavný generál nazývá válkou?"

"Ano - pane."

"Můj vážený cizinče, zdá se, že vaše vyjadřovací schopnost je značně omezena a ani generálova psychická sonda ji nevylepšila. Za to moje sonda bude mít určitě úspěch!" S těmito slovy vytáhl z kapsy svazek pestrých papírových obrázků.

"To vypadá jako peníze", poznamenal Devers a rychle dodal "Pane!"

"Je to stotisíc kreditů a mohou být vaše!"

"Ale za co, pane? Obchod přece musí být dvoustranný!"

"Za to, že mi po pravdě řeknete, proč generál zahájil tuto válku a co s ní sleduje. Dušuje se, že prý pro větší slávu Impéria. Nevěřím. Za tím musí být něco jiného. Mimoto je nápadné, jak s vámi

laskavě zachází. Kdybyste byl mým zajatcem, vytáhl bych z vás i ty nejtajnější myšlenky, ovšem mnoho by z vás pak nezbylo. Takže něco spolu máte a vy my nyní řeknete, proč dělá takový humbug kolem té jeho tak zvané války s mrňavou planetkou, kterou by normálně musel sfouknout jako svíčku. Buď se vás opravdu bojí a já chci vědět proč, nebo je tato válka jen zástěrkou pro nějaký jiný, větší a tajný cíl. Tak, milý cizinče, a teď mluvte!"

Deversovy oči sledovaly Bodrigovy prsty pohrávající si s bankovkami. Pak zvedl hlavu. "Pane, proč se ptáte právě mne, když sám víte velmi dobře, že jeho cílem je zmocnit se celého Impéria!"

"Samozřejmě, že to vím, ale jaký je vztah mezi touto ubohou válčičkou a převzetím moci v Impériu?"

Devers potlačil chuť se upřímně zasmát. Vše se vyvíjelo lépe než si představoval. Nahlas řekl: "Nadace má svá tajemství a jejich prozrazení je trestáno smrtí. Tato tajemství dávají záruku, že ji nikdo nepřemůže."

Bodrig vyvalil oči: "A čeho se týkají tato tajemství?"

"To nikdo neví. Ale tu a tam něco pronikne na veřejnost jako třeba to, že zvládli transmutaci prvků."

"Ale to je nemožné! Odporuje to zákonům atomistiky!"

"To je pravda, ale Nadace má k dispozici nepoměrně větší síly než pouhá atomová energie." Devers cítil, jak se mu svírá hrdlo. Vnadidlo bylo hozeno a ryba je očichává.

"Pokračujte", řekl Bodrig. "Jsem si jist, že generál o tom ví a že celá ta válka je pouhá komedie domluvená mezi ním a Nadací. Co myslíte, že udělá až skončí válku?"

"Pomocí transmutace prvků rozmetá celý ekonomický systém Impéria, a pak zavede znovu pořádek. Ale podle svých představ. Jakmile se domluví s Nadací nebo ji ovládne, nebude trvat ani dva roky a stane se císařem!"

Bodrig se pousmál. "Nadace jistě dovede vyrobit ze železa iridium, nemýlím-li se."

"To jistě", přikývl horlivě Devers.

"Tak poslyšte, vy kupče z Nadace, povím vám státní tajemství. Je mi známo, že vaše vlast je v jednání s Bel Riosem!"

Deversovi vyrazil na čele studený pot, ale jeho tvář nevyjadřovala nic než překvapení a zvědavost.

"Zarazilo vás to, že?", usmál se Bodrig. "Nabídli mu sto tun iridia ročně, nechá-li je na pokoji. Samozřejmě, že náš nepodplatitelný hrdina odmítl, protože může mít iridium, Nadaci a císařství v jednom naaranžovaném dárkovém balíčku. A náš ubohý Cleon ho nazývá svým nejpoctivějším generálem! Můj vousatý kupče, můj psychický test jste ve zdraví přežil a příslušné zařízení již svůj úkol splnilo!" S těmito slovy hodil štůček bankovek Deversovi pod nohy.

Ve dveřích se zastavil a pobaveně pozoroval Deverse sbírajícího rozházené bankovky. "Můj milý kupče, pamatujte si, že jsem si vás koupil za stotisíc kreditů, takže jste vlastně velmi cenné zboží, které bych nerad ztratil. Ale řeknete-li Riosovi jen jediné slovo o čem jsme zde mluvili, popravím vás tím nejstrašnějším způsobem!"

Když v chodbě dozněly jeho kroky, Devers vypukl v hlasitý chechtot. "To jsem tedy na mou duši nečekal. Lámal jsem si hlavu jak ho podplatit a nakonec on podplatil mne!"

Pak je odvedli zpět do jejich pokoje, kde trávili nekonečné dny, proklínajíce svou nucenou nečinnost, až jednoho rána se otevřely dveře a stráž je přivedla do Bel Riosovy pracovny. Byli vyzváni, aby se posadili a seržant Luke dostal příkaz hlídat za dveřmi a nikoho dovnitř nevpouštět.

"Tak především", řekl Bel Rioso, "vaše Nadace prohrává. Bojují sice jako ďáblí, ale ztrácejí jednu planetu za druhou."

"Ještě ale neprohráli", namítl Ducem Barr.

"Ještě ne", připustil Bel Riose, "ale teď, když došly od císaře posily, nebude to dlouho trvat. Bodrig úspěšně zaintervenoval a byl na své přání jmenován druhým velitelem akce proti Nadaci."

"Nějak jste zmlkl, kupče, nelíbí se vám to? A mně zase nelíbí něco na vás."

"Copak, šéfe", řekl Devers svým obvyklým ležérním tónem, ale jeho ruce v kapsách se mimoděk sevřely v pěsti. "Jen mi ty vaše námitky postavte hezky vedle sebe a já vám je jednu po druhé sfouknu jako svíčky!"

"Tak dobře. Nechal jste se chytit jako klúk přesto, že jste věděl, že jsme ve válce. Ani jste se nepokusil o útěk přesto, že vaše loď je nepoměrně rychlejší než mé stíhací čluny. Bylo zjištěno, že všichni kupci bojovali až do konce a vy jste jediný, který se vzdal. To za prvé. Za druhé: Žádná obyčejná kupecká loď není vybavena ochranným polem schopným zachytit všechny druhy střel a smrtících pa-

prsků, jako je vaše. Z tohoto hlediska jste zvláštní druh kupce - až podezřele zvláštní. To současně znamená, že přede mnou skrýváte pravý důvod, proč jste se nechal tak lehko chytit a co vlastně jste tím sledoval. Dále to znamená, že o Nadaci víte daleko více než jste mi řekl, a já to z vás dostanu!"

Bel Riose vytrhl z pouzdra pistoli a přitiskl její ústí na Deversův žaludek. "Zjistil jsem totiž, proč zařízení pro psychickou sondu nefungovalo. Teď hezky rychle sundejte ten váš zajímavý náramek! A vy také, patricie! Ten váš náramek vás odsoudil! Byl jste mi užitečný, ale od výsledku psychické sondy závisí, jak naložím s vámi a vaší rodinou!"

V tom zazněl zvonek subspeciální pošty. Bel Riose se nahnul přes stůl po stříbřitém válečku, který vypadl z otvoru přístroje. Současně Ducem Barr uchopil kovovou sošku císaře Cleona II. stojící na stole a vší silou udeřil generála do zátylku.

Devers vytřeštil oči: "Rychle pryč!" Zvedl ze země generálovu pistoli a schoval ji za košili. Pak opatrně pootevřel dveře jen tak, aby mohl říci seržantovi Lukovi: "Z příkazu generála nás máte odvést na mou loď!"

Seržant ustoupil od dveří a oba muži vyšli na chodbu. Nic netušící seržant kráčel vpředu, ale náhle se zastavil. Něco se mu nezdálo. Ale do zad se mu zarylo ústí pistole a Deversův hlas zazněl ostře: "Pokračujte v chůzi, seržante. Jste sympatický hoch a nerad bych vám ublížil!"

Když dospěli ke spojovacímu průchodu a Barr manipuloval s uzávěrem, seržant Luk se otočil a spatřiv na pistoli zlatý císařský emblém slunce a vzducholodi, zbledl. "Vy jste zabili generála!", zařval a nedbaje namířené pistole vrhl se na Deverse. Vyšlehl oslnivý záblesk a horní část seržantova těla se změnila ve žhoucí škvarek.

Když se rozhučely poplašné sirény a stíhací čluny vystartovaly, Deversova loď byla již daleko. Barr pohlédl ze svého křesla na Deverse a řekl zamyšleně: "Nechápu, co to do generála tak najednou vjelo. Vypadá to, jako by věděl o naší rozmluvě s Bodrigem!"

Devers se zachechtal: "To vám došlo teprve teď? Zdá se, že to vnadidlo, které jsem Bodrigovi hodil, bylo pro něho příliš velké, aby je zvládl a spojil se s Riosem!"

8.

K Trantoru

Devers dlouho manipuloval s vysílačkou a nakonec se zaklením se vzdal naděje, že ji uvede do provozu. "Ti císařští pohůnci s ní museli něco udělat. Nemohu se dovolat Nadace." Znovu zaklel a rezignovaně se zvrátil do křesla. "Když jsem odjížděl, bojovalo se kolem Locris, což je jedno z bývalých "Čtyř království" a tvoří vnitřní obrannou linii Nadace. Zdá se, že svým zásahem jsem situaci ještě zhoršil. Chtěl jsem ty dva panáky proti sobě popudit, ale docílil jsem toho, že se naopak spojili."

"Šest měsíců jsem byl v nepřátelské základně a nic z toho", hořekoval dále Devers. "A teď nemohu našim ani předat, co jsem zjistil. Vysílačka nefunguje a letět na Nadaci také nemohu, protože je tam kolem plno nepřátelských lodí!"

Ducem Barr se náhle zarazil a pak rychle sáhl do kapsy, z níž vytáhl stříbřité pouzdro. Na Deversův tázavý pohled řekl s úsměvem: "Stačil jsem to ještě rychle shrábnout z Riosova stolu. Alespoň si přečteme, co mu píší!"

"Od Annula Bodriga, mimořádného vyslance, tajemníka jeho Veličenstva, předsedy koncilu a říšského šlechtice

Bel Riosovi, vojenskému guvernéru Siweny, generálu císařských vojsk a šlechtici Impéria:

Zdravím vás,
Planeta X 1120 již neexistuje. Postupujeme podle plánu. Našich konečných cílů bude určitě dosaženo."

Ducem Barr vztekle udeřil pouzdrem o stůl. "To je nějaká válečná zpráva? Náš patolízalský dvořan si hraje na vojevůdce. To je obyčejné chlubení, nic jiného. A takovou blbost posílá dokonce subspaciální poštou!"

Devers vyskočil ze židle. "Nezahazujte to! Přečtěte ještě jednou poslední větu!"

"Konečných cílů bude určitě dosaženo - zřejmě má na mysli dobytí Nadace!"

"Nebo také dobytí Impéria! A teď mi něco napadá!" Devers vzrušeně povstal z křesla. "Co kdybychom to pouzdro předložili císaři jako důkaz, že oba se spojili, aby se zmocnili vlády Impéria. I když ta věta zní dvosmyslně, stačí, aby vzbudila císařovu podezřívavost a

a jistě víte, co to znamená!"

"Něco na tom je - ale jak se dostaneme na Trantor? Vždyť ani nevíme, kde jsme!"

"V kosmu se nemůžete ztratit. Prostě se zastavíme na jakékoliv nejbližší planetě a obstaráme si potřebné mapy."

"A hned jak přistaneme, tak nás zatknou. Naše popisy jsou touto dobou jistě rozšířeny v celém tomto úseku Impéria. A navíc, myslíte si, že se k císaři jen tak lehko dostaneme? Pokud vím, nepořádá dny otevřených dveří!"

"Zkusit to můžeme a v nejhorším případě utečeme. Oba máme osobní silové štíty a naši loď nikdo nedohoní. A pokud jde o audienci u císaře, to si promyslíme až budeme na Trantoru."

9.

Na Trantoru

Po přistání na Trantoru se dostali do byrokratického mlýna. Museli vyplnit desítky formulářů, přestát křížové výslechy, projít jednoduchou psychickou sondou, spolu s lodí byli několikráte fotografováni a loď prohledána.

Nakonec zůstal problém vstupních víz. Pro Ducem Barra to nebyl problém, neboť byl jako Siweňan občanem Impéria, zato Devers byl neznámým cizincem. Kontrolující pasový úředník vyjádřil svou neskonalou lítost, ale Deverse z transitního prostoru nepustil. Nakonec několik stokreditových bankovek změnilo majitele a úředníkova neskonalá lítost se změnila v podlízavou ochotu. Jako kouzlem se objevil příslušný formulář, který Devers pečlivě vyplnil, úředník připojil příslušná razítka a podpis. Pak oba muži, kupec a patricij, vstoupili na trantorskou půdu.

"Co uděláme nejdříve?", zeptal se Ducem Barr. Devers pokrčil rameny. Tento svět, tak odlišný od volných prostor na něž byl zvyklý, jeho nepochopitelná byrokracie, lidské hemžení a třpytivé kovové konstrukce, mezi nimiž se cítil jako mravenec, toto vše na něho doléhalo jako tíživá můra.

"Raději to nechám na vás, doktore", řekl rezignovaně. "Snad bychom měli nejdřív zajít za císařem."

Ducem Barr se upřímně zasmál naivitě zmateného kupce. "Víte kolik lidí žádá denně o audienci? Skoro milión! A kolik jich přijme? Asi tak deset. Jediná možnost je prodírat se stupínek po stupínku palácovou byrokracií. Zkusit to přímo přes palácové šlechtice nemůžeme, protože na to by našich sto tisíc kreditů zdaleka nestačilo. A pamatujte si, mluvit budu já, protože se v té motanici vyznám. Kromě toho podplácení v palácových podmínkách je doslova umění."

U nejbližšího stánku si koupili noviny. Ducem Barr je rychle přelétl zrakem a podal Deversovi. Ten na ně pohlédl a s výrazem nechuti je odhodil.

"Myslíte, že píší pravdu?", zeptal se znepokojeně.

"V hrubých rysech ano", odpověděl Ducem Barr. "Jak se zdá, Rio se obsadil nějaká Locris. Znáte to tam?"

"Ano", zamračil se Devers. "Je to hlavní planeta jednoho ze "Čtyř království", nyní pod správou Nadace. Není to ani dvacet parseků od Terminu, nemáme mnoho času, musíme si pospíšit!"

"Na Trantoru nemůžete pospíchat, ledaže byste chtěl skončit ve vězení."

"Tak jak dlouho nám to, k sakru, bude trvat, než se dostaneme k císaři?"

"Počítám tak nejméně měsíc, pokud umístíme správné množství peněz do správných rukou. A to se ještě může stát, že císař odjede na dovolenou, kde audience nedává."

"Ale mezitím Nadace ..."

"Mám plnou důvěru, že se z toho dostane se zdravou kůží. Seldon jistě počítal s tím, že dříve či později se musí střetnout s Impériem či spíše s tím, co z něj ještě zbývá. Kdyby mu vyšlo, že podlehne, pak ji vůbec nemusel zřizovat!"

Komisař pro záležitosti vnějších provincií rozhodil bezmocně své baculaté ruce. "Pánové, je to zbytečné. Císař není dobře a alespoň týden nikoho nepřijme. Nemá smysl, abych vás doporučoval vyšší instanci, ledaže byste měli mimořádně vážný důvod týkající se životních zájmů Impéria."

"Přesně takový máme, ale můžeme jej sdělit pouze císaři osobně. Jsem si jist, že až se ho dozví, vysoce ocení pomoc, kterou jste nám poskytl. Zatím jako malou zálohu na jeho vděčnost bych si dovolil.."

Devers se skrytě ušklíbl. Stejnou nebo podobnou řeč za uplynulý měsíc slyšel již alespoň dvacetkrát. Obvykle to skončilo shrábnutím bankovek do zásuvky stolu dotyčného hodnostáře a doporučením k vyšší instanci. Tentokrát však bankovky zůstaly na stole a komisař je zvolna přepočítával, prohlížeje každou z nich z líce i rubu.

"Jsou to dobré peníze", řekl znepokojeně Ducem Barr. "Jsou kryty jměním prvního tajemníka lorda Bodriga!"

"Nepochybně, nepochybně", řekl komisař, "ale o to nejde. Mám totiž informace, že jste na Trantoru ilegálně a že papíry vašeho mlčenlivého přítele jsou padělány!"

"To popírám!"

"Ale zbytečně. Úředník, jehož jste po přistání podplatili, se totiž přiznal. Pod určitým nátlakem, pochopitelně, takže o vás víme víc, než si myslíte!"

"Pokud jste toho názoru, že částka zálohy na císařovu vděčnost neodpovídá ..."

Komisař se pobaveně usmál. "Naopak, je více než přiměřená. Ale abyste za své peníze také něco měli, řeknu vám, že císař o vás ví a je osobně zainteresován na vaší věci, ale jinak než si myslíte. Je pravda, že donedávna jste byli zajatci generála Riose a že jste až nápadně snadno uprchli přímo ze středu jeho armády? A jak to, že máte spousty peněz krytých majetkem lorda Bodriga? Není proto těžké přijít k závěru, že jste najatí vrahové a kdo vás najal - je evidentní. Bližší se dozvíme až budete podrobeni výslechu!"

"Nás že najali, abychom zavraždili císaře?" Ducem Barr zlostně udeřil pěstí do stolu. "Nenecháme se urážet nějakým mrňavým komisařem! Pojďte, Deversi, tady nemáme co pohledávat!"

"Tady zůstanete!", zahřměl komisař a v jeho ruce se jako kouzlem objevila pistole. "Já totiž nejsem žádný komisař, ale poručík císařovy tajné policie! Čekal jsem zde na vás, až se objevíte! Daleko výše postavené osoby jsou zapleteny do tohoto spiknutí a právě čistíme to vaše špinavé vosí hnízdo!"

Devers zavrčel a sáhl po své pistoli. Komisař s úšklebkem stiskl spoušť a vytřeštil oči, když oslnivý záblesk se bezmocně odrazil od Deversova ochranného pole. Devers na oplátku vypálil a komisařova horní část těla zmizela.

"Rychle odtud!" Devers uchopil Barra za ruku a zadním schodištěm spěšně seběhli na ulici. "Musíme se dostat k lodi než vyhlásí

poplach!"

Rychlým krokem procházeli kolem hloučků lidí shromážděných kolem veřejných televizorů. Neměli čas se zastavit a poslechnout si zprávy, ale Barrovi se podařilo uchvátit výtisk novin.

V hangaru se vrhli do své lodi nedbajíce udivených zraků přítomných zaměstnanců. Devers zapnul motory a loď prorazivší střechu se vznesla do prostoru. Desítky hlídkových člunů se vyřítily za uprchlíky, ale Devers zapnul hyperprostorové motory nedbaje, že není ani tisíc kilometrů od planetární hmoty Trantoru. Šok, vyvolaný předčasným transitem, zbavil Barra vědomí a i zkušený Devers byl chvíli jakoby omámen.

Když se desítky světelných let za Trantorem vynořili z hyperprostoru, nebylo po pronásledovatelích ani památky.

"Deversi, rychle si to přečtěte!", zvolal Barr podávaje mu noviny. "Vyhráli jsme!"

Deversovi stačil letmý pohled na velká písmena titulní stránky, aby se přidal k Barrovu jásotu. Bylo tam napsáno: "RIOSE a BODRIG - - ODVOLÁNI A ZATČENI!"

"Přečtěte si článek pořádně!", nabádal ho Ducem Barr. "Válka s Nadací je u konce a Siwena se v této chvíli vzbouřila! Zastavíme se někde v Provincii, pak na Siweně a odtud přímo na Terminus!"

10.

Válka končí

Lathan Devers stál na slavnostním pódiu a rozpačitě čekal až mu primátor ovine kolem šíje stuhu s nejvyšším vyznamenáním Nadace. Mezi přítomnými hosty byla také delegace ze Siweny s Ducem Barrem v čele. Právě podepsala konvenci, jíž se Siwena stala první provincií, která přešla od Galaktického Impéria přímo k Nadaci.

Nad hlavami přítomných přeletěla pětice obrovských válečných lodí vzdávajíc salvami pozdrav. Byla překvapena a bez odporu zajata vzbouřenými Siweňany a nesla nyní emblémy Nadace.

Po skončení ceremonie na Deverse kdosi zavolal. Byl to Farrel, kupecký magnát, tentýž, který ho pověřil sebevražedným úkolem, vloudit se do Riosova hlavního stanu. Vedle něho stál usmívající se Ducem Barr.

Devers se uklonil a Farrel, aniž by vytáhl z úst doutník, mu přátelsky poklepal na rameno: "Lord Barr mi právě sdělil, že vaše cesta za císařem na Trantor prý neměla nic společného s popravou Bel Riose a Bodriga. Jak tomu mám rozumět?"

"To je pravda, pane. Oba byli zatčeni dříve, než jsme k tomu mohli dát podnět. Bel Riose byl samozřejmě naprosto bez viny a stejně tak Bodrig, i když to byl darebák nejhrubšího zrna. Nutno uznat, že císařská tajná služba funguje výtečně. Náš útěk nutně museli považovat za fingovaný, a pak stačila jen informace z planety, na které jsme se zastavili, aby zjistili, že míříme na Trantor. Z toho vydedukovali, že máme nekalé úmysly a kdo za námi stojí a obvinění bylo na světě. Takže svůj úkol jsme vlastně splnili, i když jsme o tom neměli ani tušení."

"Váš původní úmysl", vmísil se do řeči lord Barr, "byl způsobit vnitřní rozkol. Tento záměr byl správný a jedině možný, neboť vojensky porazit Impérium bylo nemožné. Ale mýlili jste se v předpokladu, že rozkol lze způsobit individuelní a živelnou akcí. Lhali jste, podplácelí a k čemu to vše bylo? K ničemu. Při tom ale nezávisle na vašich činech se vyvíjela situace, kterou Seldon správně předvídal, a která vedla k jedinému možnému vyvrcholení. Ve stavu, v jaké se nalézá Impérium, žádný císař nedovolí, aby někdo dosáhl postavení, které by ho mohlo ohrozit. Proto čím výše stoupala Riosova sláva, tím více se přibližoval okamžik jeho pádu. A Bodrig? Ten se do toho dostal, jak se říká "jako slepý k houslím" ".

"Čili máte za to, že Impérium už nás nebude ohrožovat?"

"I když to nemohu s určitostí tvrdit, je to víc než pravděpodobné. Nemocný císař Cleon II. se pravděpodobně nedoživje konce roku. Pak nastanou zmatky, kdy jeho dva synové, ale i každý aristokrat, generál nebo i obyčejný pirát, jako byl například Cleonův otec, budou usilovat o trůn. Až jeho někdo z nich dosáhne, nebude mít čas se zabývat nějakým komárem v daleké Periferii, protože veškeré úsilí musí věnovat snaze udržet se na trůně proti neúspěšným kandidátům."

"Takže Nadace prakticky již nemá nepřátel", řekl zamyšleně Farrel.

"Zřejmě máte pravdu", pokýval hlavou lord Barr. "Ale teď mne něco napadá - je tady ještě ta druhá Nadace pracující skrytě a svým způsobem. Co když zájmy nebo politické metody obou Nadací se dostanou do konfliktu, co pak?"

Farrel mávl opovržlivě rukou: "To je daleko, prý až někde na druhém konci galaxie!"

"Nezapomínejte na vnitřního nepřítele", vmísil se do rozhovoru Devers. "Existují odpůrci současného vládního systému, který dovoluje hromadit bohatství v rukách několika jedinců a široké vrstvy jen s trpkostí přihlížejí!"

Forrel se na něho otočil a oba se chvíli měřili ostrými pohledy.

11.

Mula

MULA ... jeho pravé jméno ani původ není znám. Dokonce i období, kdy byl na vrcholu moci není historicky dostatečně zpracováno, a to, co o něm víme, pochází většinou z pramenů jemu nepřátelských, což zkreslují skutečnosti.

Encyclopedia Galactica

Bayta zamyšleně hleděla z okna kosmické lodi blížící se planetě Haven II. Mnoho toho vidět nebylo, protože v této daleké oblasti galaxie bylo hvězd jen pořídku.

"Je to tady smutné", obrátila se k svému manželu, "asi jsem si tě neměla brát", dodala šelmovsky. Pak vidouc, že jeho tvář nabývá výrazu bitého psa, zasmála se: "Nedívej se na mne, jakobys mi chtěl položit hlavu na rameno, abych ti hladila vlasy plné statické elektřiny! Já vím, že toužíš, abych řekla něco v tom smyslu jako že s tebou budu šťastna třeba i v galaktické prázdnotě, jen když tam budeš se mnou!"

Oba se zasmáli.

Bayta pocházela z Terminu, kde až dosud byla obklopena veškerým pohodlím. Jejím vzdáleným předkem byl však Hobert Mallow, od něhož

zdědila praktický pohled na věci kolem sebe a navíc silnou vůli, což se smyslem pro fair play z ní dělalo vhodnou manželku pro kupeckého syna původem z daleké provincie.

Když přistáli a vystoupili z lodě, Baytiny oči se rozzářily: "Torane, takovou krásu jsem nečekala! To nádherné okolí a ty hory v pozadí! Proti nudnému Terminu je to skutečný ráj!"

Toran se šťastně usmál: "Jsem rád, že se ti tady líbí. Podnebí i krajina jsou opravdu jedinečné a i když naše hlavní město má jen dvacet tisíc obyvatel, zábavních parků, atrakcí a paláců, je tu poskrovnu, alespoň tady nemáme žádnou tajnou policii. Ale tamhle už jde otec", řekl radostně, ukazuje prstem na dva muže kráčející po přistávací ploše.

Toranův otec byl menší bělovlasý muž, který se téměř ztrácel za robustní postavou svého jednorukého společníka.

"Ten vedle něho je můj strýc, o němž jsem ti vyprávěl, že byl nějaký čas na Terminu", řekl Toran, mávaje vstříc oběma mužům.

"Tak to je tvoje nevěsta?" Zrak bělovlasého muže zálibně spočinul na dívčině pružné postavě.

"Dobrý den, pane, jsem ráda, že vás poznávám!"

"Toho pána si nechte! Jsem Fran a vy Bayta. Je to tak lepší, že? A tamhle ten hromotluk je můj bratr Randu. Nabídl jí rámě a odváděl ke vznášedlu. Toran s jednorukým obrem je následovali.

"Ten tvůj otec také nedá žádné sukni pokoj", šklebil se Randu. "Tnu, je to starý ostřílený kupec a ani šedesátka ho nezměnila. Ale kde ty jsi přišel k tak hezké nevěstě?"

"To je dlouhá historie, na to bude čas až doma. V každém případě je to výsledek tříletého stopování, lovu a poslední leče!"

Doma se usadili v příjemném salónku a po uvítacím drinku následovala rozmluva obvyklá mezi lidmi, kteří se dlouho neviděli, ale jsou si vědomi, že patří k sobě.

"Vy jste studovala historii, pokud vím", obrátil se Fran k Baytě. "A co konkrétně?"

"Všechno možné. Galaktické dějiny, Nadaci, Seldona a jeho plán, který mimochodem považuji za nepodařený."

Fran a Randu vytřeštili oči. "Jak jste na to přišla?"

"To je přece jasné! Před třemi sty lety Seldon zřídil Nadaci jako zárodek nového lepšího Impéria, ale z jeho záměru se stal paskvil.

Nadace nemá budoucnost z těchto jednoduchých důvodů: Nastala všeobecná stagnace, vládne despotismus a politicko-sociální nerovnost obyvatel se stále zvětšuje. Nezdá se vám, že Nadace jde toutéž cestou jako rozpadlé galaktické císařství?"

Oči obou starších mužů se významně setkaly, zatím co Toran se nadýmal pýchou nad znalostmi, povahou a přímostí své manželky.

"Je tomu téměř sto let, co došlo k poslední Seldonově krizi, která vyústila v porážku Galaktického Impéria. Nadace nabyla nezdravého sebevědomí, od níž je jen krůček ke všem neřestem starého Impéria", pokračovala Bayta ve svém výkladu.

Franova pěst udeřila do stolu: "Děvče, mluvíš mi z duše! Jediná snaha vůdců Nadace je urvat pro sebe co nejvíce, zatím co ostatní hladovějí!"

"Nerozčiluj se otče!", uklidňoval Toran starého muže.

"On je náš moderní Lathan Devers", usmál se Randu, vyklepávaje dýmku, "ale má pravdu. Devers miloval a hlásal spravedlnost, a proto zahynul v dolech jako otrok. Byl to největší kupec v historii, daleko větší než ten Mallow, z něhož si Nadace udělala idol. Ale pokračujte,děvče, nebo nám tady Fran bude nadávat celou noc!"

"Nevím, co bych ještě dodala", řekla Bayta zamyšleně, "snad jen to, že kdyby se všechny pokrokové síly spojily, a to nejen na Terminu, ale i v celé federaci .... ale vy kupci jste rozdělení a nejednotní. Ale i tak situace není nadále únosná. Dříve či později musí proto dojít k nové Seldonové krizi!"

Fran se zasmál: "Slyšel si ji, Randu? Prý kdyby se na Terminu spojily pokrokové síly! Cožpak tam je někdo, kdo by se odvážil postavit se proti teroru? Žádný z tamnějších změkčilých obyvatel se nemůže měřit s příslušníkem kupeckého cechu!"

"Který zalezl do děr na okolních planetách a jen čeká, jak to vše dopadne", rozčileně zvolal Toran. "Nezlob se, otče, ale ty jsi nebyl nikdy na Terminu a nemáš ponětí o tamějších poměrech. Každý, kdo tam v podzemí pracuje proti vládě, je při nejmenším stejně statečný jako každý kupec. Je sice pravda, že jste si udrželi určitou nezávislost vůči Nadaci a že žádný z jejich výběrčích daní by z kupeckých planet neodešel živý. Ale co kdyby s ním Nadace poslala své loďstvo, co potom?"

"Tak je smeteme!"

"A současně budete smeteni i vy, zatím co Nadace, třeba i oslabena, bude existovat dál. Takže byste udělali nejlépe, kdybyste hledali spojence, nejlépe přímo v podzemním hnutí na Nadaci. Ale nejdříve byste se měli sjednotit sami mezi sebou. Situace není totiž tak jednoduchá. V galaxii se hemží roztříštěné zbytky starého Impéria s generály hledajícími uplatnění. Jak dlouho bude trvat, než se někteří z nich dají na výboj a dostanou se až k vám?"

Randu se zamyslel. "Na tom něco je. Šíří se pověsti o nějakém záhadném muži, kterého nazývají Mulou. Slyšeli jste o něm?"

Toran i Bayta zavrtěli hlavami.

"Prý stále vítězí i za těch nejméně příznivých podmínek. Bylo by zajímavé, kdyby se pustil do Nadace."

"Nadace by zvítězila jako vždy", namítla Bayta.

"Možná. Ale určitě by vznikla situace, kterou bychom mohli využít a odstranit ty despoty z Nadace a v nejhorším případě je donutit k nějakému přijatelnému kompromisu. Co myslíš, Torane?"

"Něco na tom je. Ale kdo vůbec je ten Mula?"

"Zatím o něm nic bližšího nevíme, než že se usadil na planetě Kalganu, odkud podniká své nájezdy. Ale teď mne napadá, byli jste už na svatební cestě?"

"Ještě ne."

"Tak doporučuji zaletět si na Kalgan. Je to nádherná planeta se subtropickým podnebím - pravý ráj turistů. A při té příležitosti mějte oči otevřeny a případně se pokuste dostat se s Mulou do styku. Co tomu říkáte?"

12.

Kapitán a primátor

Han Pritcher, kapitán zpravodajské služby ministerstva války, stál v předpokoji primátorovy pracovny. Po chvíli se otevřely těžké bronzové dveře a dva komoří v tradičním šatě vyzvali kapitána, aby vstoupil.

Za obrovským psacím stolem seděl malý obtloustlý muž. Byl to primátor Inbur, třetí toho jména, vnuk prvního Inbura, nazývaného

též Velikého pro svou brutalitu, s jakou se uchopil moci a rozhodnost, s níž odstranil směšnou frašku svobodných voleb. Jinak to byl schopný muž, jehož pozdější vládu bylo možno charakterizovat jako osvícený despotismus.

Druhý Inbur, jeho syn nastoupil hodnost primátora dědičným právem. Byl však pouze polovičním odleskem svého otce, protože byl pouze brutální.

Třetí Inbur, který právě vládl, naproti tomu nebyl brutální, ale ani schopný. Byl nerozhodný, odmítal vše, co zavánělo extrémem, ale nutno přiznat, že bezdůvodně nikoho nezabíjel.

"Tak vy jste kapitán Han Pritcher z Informací", řekl primátor bezbarvým hlasem. Kapitán podle protokolu poklekl na koleno a se skloněnou hlavou čekal na výzvu, aby povstal.

"Povstaňte, kapitáne. Podle hlášení, které jsem dostal, jste prý značně nedisciplinovaný. Doufám, že vás nepřekvapuje, že jsem vás dal předvolat!"

"Nikoli, vaše excelence. Vaše spravedlnost je všeobecně známa, takže jsem si jist, že můj případ objektivně posoudíte."

"Hm", řekl primátor, zřejmě potěšen kapitánovou lichotkou. "Uvidíme." Z pečlivě srovnaných aktů na stole vytáhl desky, rozevřel je a četl: "Je vám čtyřicet tři let a jste příslušníkem ozbrojených sil. Narozen v Lokris, příslušný na Anakreon, dětské nemoci žádné, kromě my - myo - ale na tom nezáleží, vzdělání na vědecké akademii obor hypermotory - hm, hm - gratuluji, do armády jste vstoupil jako poddůstojník - aspirant roku 393 Ery Nadace."

Primátor pozvedl oči z poznámek a upřel je na kapitána. "Jak vidíte, v mé administrativě je všechno pečlivě dokumentováno. Nic není ponecháno náhodě!" Vzal desky a pečlivě je odložil k ostatním. "Vaše charakteristika je výborná a stejně tak i služby, které jste prokázal. Byl jste dvakrát raněn a vyznamenán řádem za zásluhy. To vše mluví ve váš prospěch, takže je kupodivu, že za posledních deset let jste nebyl ani jednou povýšen. Dnes byste měl mít hodnost nejméně plukovníka, ale jste stále jen kapitánem. Důvodem je vaše nepochopitelná nedisciplinovanost, na níž si vaši podřízení stěžují. Co k tomu můžete říci?"

"Vaše excelence, úkoly, které jsou mi ukládány, jsou bezvýznamné, zatímco důležité věci se ignorují. Například, mí lidé na Kalganu

mi hlásili, že asi před měsícem se tamější vlády zmocnil zcela neznámý člověk, a to zcela bez boje. Bývalý vládce zmizel beze stopy. Prý se nejednalo o zradu, ale o jakousi zvláštní moc toho neznámého muže, jejíž pomocí ovládá lidi podle své vůle. Není známo, odkud pochází, ani kde přišel k tak zvláštnímu jménu - Mula. Excelence! Tuto nově vzniklou situaci nutno prověřit, neboť v ní vidím nebezpečí pro Nadaci. V tomto názoru jsem v rozepři se svými nadřízenými, kteří mi nařídili odjet na Haven II vymáhat od kupců daně!"

"Jsem si jist, že vaši nadřízení rozhodli správně. Kupci, obývající Haven II a okolní planety sice zdůrazňují, že jejich předci byli příslušníky Nadace, ale při tom zavrhují její kulturu, Jsou to potomci někdejších tak zvaných "divokých kupců", po nichž zdědili nedisciplinovanost a anarchistické názory. Proto jsou hlavním nebezpečím pro Nadaci a je třeba zamezit jejich odstředivým snahám. Proto, kapitáne Pritchere, odjedete na Haven II a budete plnit uložený úkol!"

Kapitán Pritcher poklekl, sklonil hlavu a pak v úklonu vyšel pozpátku z primátorovy pracovny.

Druhý den Pritcherův jednomístný kosmický člun opustil kosmodrom a zamířil směrem - ke Kalganu.

13.

Poručík a klaun

Kalgan byla planeta výhradně rekreačního zaměření. I když okolní svět postupně upadal v barbarství, zachovávala si stále svůj charakter centra zábavy a radosti. Za bohatství, které tím získávala, budovali její vládci mocnou armádu a loďstvo, jehož síla odstrašovala každého, kdo by se pokusil ji dobýt.

Toran a Bayta v hangaru hotelového typu stěží našli místo pro svou loď. Vše bylo přeplněno plavidly rekreantů ze všech částí galaxie hledajících zábavu a rozptýlení.

"Jsme tu již čtyři dny a o Mulovi jsme neslyšeli, tím méně ho viděli", postěžoval si Toran, když se s Baytou usadili na jemném písku pláže vnitrozemského moře.

Bayta se na něho povzbudivě usmála. "Žádný strach. Zřejmě je nesmírně chytrý a jistě má důvody, proč se skrývá před veřejností. Tvůj strýc má zřejmě pravdu, když říká, že jeho schopností bude nutno využít. Ale podívej se, tam je nějaká legrace!"

Nedaleko od nich se utvořila skupina lidí, kteří se smíchem sledovali akrobatické výkony jakéhosi vyzáblého člověka s nesmírně dlouhým nosem a pavoukovitýma nohama. Divácí mu házeli mince, které s neuvěřitelnou obratností chytal v letu, aniž při tom přerušil své skoky a přemety.

Ke smějící skupině se důstojným krokem přiblížil plážový dozorce a klaun, namísto, aby se spasil útěkem, vyplázl na něho jazyk. Dozorce se po něm rozehnal, ale klaun ho zastavil mocným kopancem do žaludku. Teprve pak se dal na útěk podél okraje pláže. Jakoby přivolán Baytiným pohledem zastavil se a hluboce se uklonil. "Tak krásná žena jako vy může existovat pouze ve snu", pronesl obdivně. "Pokud je to sen, tak ať trvá stále, abych neztratil pohled na vaše nádherné oči!"

Bayta se zmohla jen na zmatené zakoktání, zatím co Toran se vesele rozesmál. "Tak zdařilou poklonu nutno odměnit. Dej mu pětikredit!"

Klaun na svých pavoučích nohách přiběhl blíže. "Ne, má lady, za pouhé konstatování pravdy nic nechci. Jen bych chtěl dodat, že vaše krása je současně i obrazem vaší čisté a laskavé duše."

Toran se v písku posadil a pohlédl upřeně na lidskou karikaturu stojící před ním. "Podívejte se, chlapíku, přestaňte obtěžovat dámu a raději zmizte, nebo vás chytí dozorce!"

"Toho se nebojím, ale mám strach z něčeho jiného", řekl klaun, opatrně se rozhlížeje kolem sebe. "Uprchl jsem od někoho, kdo smetá světy jako skořápky od ořechů a já jsem jeho otrokem pro zábavu. Celé dny se skrývám v ulicích, na pláži a v parcích, kde hledám v davu lhostejných lidí člověka, kterému bych se mohl svěřit a který by mne ochránil. A toho člověka jsem nalezl zde", dodal upřeně se dívaje na Baytu.

"Ráda bych vám pomohla", řekla Bayta váhavě, "ale jak bych vás mohla ochránit před tak mocnou osobou, o níž jste mluvil? Já sama ...."

Přerušil ji hrubý hlas. "Tak tady jsi, ty darebáku!" Dozorce s tváří zrudlou vztekem zamířil na klauna omračující pistolí a druhou rukou uchopil jeho rameno tak pevně, že tento bolestí zasténal.

"Co vám ten chudák udělal?", zeptal se rozhořčeně Toran.

"Co udělal - co udělal?" Dozorce sípal zlostí. "Tak já vám to tedy řeknu. Utekl, a je hledán po celém Kalganu. Doufám, že jste slyšel, kdo je to Mula. Tenhle chlapík je jeho osobní šašek!"

Baytě zamrazilo v zádech. Klaunovy oči na ní visely s tak úpěnlivou prosbou, že jí to rvalo srdce.

Toran povstal. "Ten muž nám předváděl své kousky. Dostal zaplaceno, ale své představení ještě neskončil, takže zůstane tady! Jsme zdejšími hosty a doufám, že nám nechcete znepříjemňovat naši dovolenou. To by se vám určitě nevyplatilo!"

"Vy se chcete stavět proti příkazu jeho lordstva?" Dozorce vztekle smýkl klaunem a táhl jej pryč. Toran vyskočil a prudkou ranou vyrazil dozorci pistoli z ruky. Muž zařval bolestí, neboť jeho ukazováček se při ráně nepřirozeně ohnul. Klaun se mu vytrhl a schoval se za Baytina záda.

Dav shromážděných zvědavců se náhle rozdělil, aby uvolnil cestu dvěma mužům v rudé uniformě s emblémy znázorňujícími planetu rozpolcenou bleskem. V rukou měli pověstné neuronové biče. Za nimi kráčel mohutný důstojník s odznaky poručíka.

"Vy jste ten, kdo nás upozornil?", zeptal se dozorce, svírajícího svou poraněnou ruku.

"Ano, vaše ctihodnosti, a doufám, že vypsaná odměna ..."

"Dostanete ji", přerušil ho důstojník. "A vy dva", pokynul vojínům, "chopte se ho!"

Toran zaslechl za sebou zoufalé zaúpění a pocítil, jak třesoucí se prsty ho uchopily za šat. "Promiňte, poručíku", řekl, "ale ten muž patří mně!"

"Kdo vy vůbec jste?"

"Jsem občanem Nadace!"

Toto prohlášení vyvolalo mezi diváky všeobecný rozruch. Před nimi stál příslušník státu, který dokázal odporovat Impériu a jehož moc sahala až do vzdálených končin galaxie.

Poručík nápadně zmírnil tón své řeči. "Víte, kdo je ten člověk?", řekl, ukazuje na klauna.

"Prý to má být nějaký nešťastník, který je nucen obveselovat svého pána, ale současně je to můj přítel, který mne požádal o ochranu. A já mu ji poskytnu!"

"Víte, že vaše jednání je protizákonné a že bych vás mohl za to zastřelit?"

"Jen si poslužte. Ale současně berte na vědomí, že jste zastřelil občana Nadace. Za tento čin budete rozčtvrcen a vaše vláda pošle části vašeho těla Nadaci s hlubokou omluvou. Nebyl by to první případ!"

Poručík si olízl vyschlé rty. Věděl, že to je pravda. Nahlas řekl: "Tak vy ho nechcete vydat?"

"Jedině, když mne o to Mula požádá. A osobně!"

"Rozežente ty čumily!" Poručík zařval na své podřízené. Z davu se ozývaly výkřiky bolesti a za okamžik byla pláž prázdná. V nastalém zmatku si Toran ani nevšiml, že vojenská hlídka zmizela rovněž.

Do hotelového hangaru se vrátili vzdušným taxíkem. Na zadním sedadle seděl zhroucený klaun a zřejmě spal. Když vystoupili, zmatený Toran se otočil k Baytě: "Co jsem to provedl - a při tom jsem měl takový strach! Nikdy by mne ani ve snu nenapadlo dát se do sporu s ozbrojenci zvyklými, že je každý poslouchá na slovo. Co se to se mnou stalo?"

Mezitím poručík stál v pozoru před svým plukovníkem, který ho pozoroval přivřenýma očima. "Děkuji vám poručíku, za přesné splnění příkazu. Vaše úloha tím skončila." Plukovník zasalutoval a poznamenal: "Bojím se pane, že před tolika svědky této události Mula ztratil tvář. Kromě toho, byl to nejtěžší úkol jaký jsem dosud dostal, neboť stát před člověkem mluvícím tak provokativně a zachovat při tom klid - příště bych to asi nedokázal!"

14.

Mutant

"Myslíš si, že Mula si k nám přijde pro svého klauna?" Toran rozpačitě pohlédl na Baytu, když usedli ke stolu v kajutě své lodi.

"V tom případě ho budeme nuceni vydat, ale současně to bude příležitost, abychom s ním projednali různé zajímavé záležitosti."

Klaun, sedící v rohu kabiny se nimral v jídle, nespouštěje své velké hnědé oči s Baytiny tváře.

Ozval se signál bezpečnostního zařízení u vchodu do lodi. Všichni strnuli. Na obrazovce monitoru bylo vidět jakousi zahalenou postavu stojící před lodí. "Že by si Mula přišel pro svého klauna?" Toran významně pohlédl na Baytu. "Budeme nuceni ho vpustit." Klaun, jehož honosné jméno bylo Magnifico, se schoulil do kouta a jeho vytřeštěné oči vyjadřovaly smrtelnou hrůzu.

"Kdo je tam?" Toran se naklonil k mikrofonu.

"Raději mne vpusťte dovnitř a uvidíte", ozval se cizinec.

"Musím vás upozornit, že loď patří Nadaci a podle mezinárodních úmluv požívá právo exteritoriality. Pokud jste ozbrojen, odložte zbraň a vstupte se zdviženýma rukama!"

Toran s pistolí v ruce otevřel vchod a cizinec vstoupil. Magnifico vykřikl: "To není Mula!"

"Správně", řekl cizinec. "Nejsem Mula. Ale nemohl bych spustit ruce? Ozbrojen nejsem a vy svou pistoli držíte tak neobratně, že mne to dost znervózňuje."

"Kdo vlastně jste?"

"To bych se měl spíše zeptat já vás. Tvrdíte, že jste z Nadace, ale to není pravda. Jste z kupecké planety Haven II, zatím co já jsem skutečně příslušníkem Nadace."

Toran odložil pistoli. "Posaďte se a řekněte nám, co tohle všechno znamená!" Cizinec namísto odpovědi pohlédl na Baytu. "Zato vy jste občankou Nadace a k tomu členkou tajné demokratické opozice. Vaše jméno sice neznám, ale tvář si pamatuji z několika schůzek."

Bayta pokrčila rameny. "Zdá se, že o nás víte až příliš mnoho!"

"Celkem nic. Ale abychom si lépe rozuměli, tak heslo vaší sekce je "Seldon, Hardin a Svoboda". Jejím vedoucím je Porfirat Hart. Ale abych vás uklidnil, musím vám říci, že nejsem žádný policejní špeh, ale člen stejné podzemní organizace a dokonce vedoucí skupiny. Jinak pracuji ve zpravodajském oddělení armády Nadace ve funkci kapitána a jmenuji se Han Pritcher."

Toran i Bayta mlčeli. Kapitán Pritcher se usmál a pokračoval. "Chápu, že mi nedůvěřujete, ale přejděme k věci. Předpokládám, že

vaším úkolem je setkat se s Mulou, ale počínáte si při tom zcela amatérsky, takže nemáte naději. Tím méně, že ani mně se to nepodařilo, a to jsem zkušený a mazaný agent. Pak jsem se dozvěděl, že na Kalgan přiletěli dva návštěvníci z Nadace. Bylo mi to divné, protože z Nadace jsem zde jenom já a tak jsem se rozhodl, že se na vás podívám."

"Myslím, že bude nejlépe, řeknete-li nám, co vlastně chcete", řekl Toran, nutě se násilím do klidu.

"Zajímá mne především tento klaun", kapitán Pritcher ukázal na krčícího se mužíka. "Je zajímavé, že až dosud ho nikdo neviděl a nevěděl o jeho existenci. Možná, že by nám poskytl cenné informace o Mulovi a o všem, co se kolem té záhadné osoby děje. Ale prozatím myslím, že bychom si měli promluvit o samotě. Můžete ho na chvíli poslat pryč?"

"Magnifico", řekla Bayta a klaun beze slova vyšel z místnosti.

"Mým cílem je probudit Nadaci z jejího samolibého spánku. Hrozí jí totiž smrtelné nebezpečí!"

"V jaké funkci ji budete probouzet?", řekla Bayta kousavě. "Jako člen podzemního hnutí nebo jako kapitán tajné služby?"

"Tentokráte v obojí. Bude-li totiž Nadace zničena, budou zničeni nejen tyrani, ale stejně tak demokraté!"

"A jaké je to vlastně nebezpečí, co nám hrozí?"

"Mula. Je to mimořádně nebezpečný protivník, jednak pro svůj osobní magnetismus, jímž vytváří i z nepřátel poslušné loutky, jednak proto, že je nesmírně inteligentní a při tom nevypočitatelný. Je to zřejmě mutant s jedinečnými schopnostmi. Jak jinak si vysvětlit, že během pouhých dvou let se naprosto neznámá osoba stala vládcem Kalganu a celé řady okolních světů? Snad by nám pro začátek mohl něco říci Magnifico... Dovolíte, abych si s ním promluvil?"

Když Magnifico bojácně vstoupil, otázal se ho kapitán: "Opravdu jsi viděl Mulu na vlastní oči?"

"Jistě. A pocítil jeho ruku na svém vlastním těle, a to ne jednou!"

"Chápu. Ale jak vlastně vypadá?"

"Je to obr. Proti němu si připadáte jako trpaslík. Vlasy má rudé. Někdy jen tak, aby se pobavil, zvedne mne jednou rukou za opa-

sek a z galerie mne drží nad hlubinou, při čemž mne nutí recitovat verše. A jeho oči, pane! Jsou pokryty zvláštními brýlemi, protože přímý pohled znamená smrt!"

"Mám dojem", řekl kapitán zamyšleně, "že bude nejlépe, když hned odletíme na Nadaci a Magnifica vezmeme sebou. Mula jistě udělá vše, aby svého klauna dostal zpět. Možná, že již přikázal zablokovat prostor kolem Kalganu, ale i tak se musíme o to pokusit."

Když byli v dostatečné vzdálenosti od Kalganu, aby mohli vstoupit do mimoprostoru, řekl kapitán Pritcher znepokojeně: "Nikdo se nás nesnažil zastavit, a to je něco, co se mi nechce líbit. Vypadá to tak, jako by Mula chtěl, aby Magnifico se dostal nerušeně na Nadaci."

Jako na potvrzení jeho slov se ozval z televizního přístroje hlasatel z Kalganu: " .... a ještě jedna důležitá zpráva. Vládní místa oznamují, že člen družiny našeho vznešeného lorda byl unesen. Protože pachatelé jsou občané Nadace, jsou v běhu příslušná opatření. A nyní sportovní zprávy. Naše ...."

Toran otočil knoflíkem a obrazovka zhasla.

"Mám dojem", řekl znepokojeně kapitán Pritcher, "že Mula je vždy o krok před námi. Velmi chytře si vytvořil důvod zásahu proti Nadaci. Jenom doufám, že se tam dostaneme dříve, než to začne!"

15.

Psycholog

Eblin Mis byl jedním z mála, kdo se na Nadaci zabývali čistou vědou, jejíž praktická aplikace zajistila Nadaci prioritní postavení v celé Periferii. Jedno z nejdůležitějších odvětví "čisté vědy" vždy tvořila psychologie. Eblin Mis byl proto mimořádně vážený občan Nadace a byl si toho plně vědom. Když všichni poklekávali a hluboce se klaněli, Mis tvrdošíjně odmítal "plazit se před nějakým smradlavým primátůrkem" - jak se zcela bez zábran vyjadřoval.

Když ho primátor vyzval k audienci, oblékl si svůj nejošuntělejší oblek, na hlavu narazil starou rybářskou hučku a se zapáleným doutníkem vstoupil do primátorova paláce.

První neklamnou známkou jeho příchodu byl řev a nadávky ozývající se z palácové haly. Primátor, procházející se právě po palácové zahradě, se zatvářil znechuceně. Kdo se to opovažuje rušit ho ve vzácné chvíli odpočinku? Pomalu se obrátil a vrátil se do paláce, kde spatřil Mise snažícího se vyrvat z objetí dvou olivrejovaných komorníků, pokoušejících se mu zabránit ve vstupu.

"Podívejte se, primátore, ti dva patolízalové mi roztrhli můj nejnovější kabát. To mi zaplatíte!"

Primátor se zastavil a s výrazem hluboké nevole řekl: "Pokud vím, audience byla stanovena na zítřek. Nechápu, jak si vůbec můžete dovolit ...."

"U skákající galaxie, Inburne, což jste nedostal můj lístek? Dal jsem ho včera jednomu z těch vašich šašků, co měli službu u vchodu!"

Primátor ho zdrtil pohledem. "To není důvod, abyste mi sem vpadl jako do hospody. Kromě toho, na audienci k hlavě státu se nechodí v takových hadrech!"

"V jakých hadrech", ječel Mis. "Ten oblek byl můj nejlepší, dokud jej ti vaši šakali nezačali trhat na kusy! A vůbec, kdyby nehrozila Seldonova krize, nikdo by mne sem nedostal ani heverem!"

"Co to blábolíte?", vytřeštil oči primátor. "Ale když už jste tady, tak pojďte dál. Ale buďte stručný, můj čas je drahý!"

V primátorově pracovně vytáhl Mis z kapsy usmolený štůček papíru popsaného zvláštními symboly. "Jak víte", řekl, "zabýval jsem se poslední čas Seldonovou psychohistorickou matematikou a zjistil jsem, že za čtyři měsíce vyvrcholí nová Seldonova krize. A zde je důkaz!", zamával svitky papíru před zmateným obličejem primátora.

Z předpokoje bylo slyšet zmatené hlasy. Dveře se otevřely a vstoupil primátorův tajemník. Poklekl a čekal až bude oslovén.

"Co se děje?", řekl ostře primátor.

"Excelence, kapitán Pritcher se vrátil z Kalganu, kam proti všem příkazům odjel. Byl okamžitě zatčen a ve smyslu směrnice X30/130 bude popraven. Jeho tři společníci jsou právě vyslýcháni."

"Tak proč mne s tím, k sakru, obtěžujete. Věc je jasná, či snad ne?"

"Vaše Excelence, kapitán Pritcher zjistil, že vládce Kalganu se připravuje na válku s Nadací. Jeho úplná výpověď se právě dopisuje a

bude vám neprodleně předložena. Ale to není důvod, proč jsem vás vyrušil. Před několika minutami došla zpráva, že kalganské válečné lodě napadly naše teritorium v oblasti Saliman. Na celém úseku jsou v proudu prudké boje!"

Zatímco strnulý primátor nebyl schopen slova, Eblin Mis s úsměvem poplácal tajemníka po rameni. "Jděte a přiveďte sem kapitána Pritchera!" Pak se obrátil k primátorovi: "Tak co, kdo měl pravdu? Ale ještě zbývají čtyři měsíce než krize vyvrcholí. Doufám, že je využijete k řádné přípravě!"

11.

Konference

Trvalo dlouho, než se podařilo přimět všech dvacet dva kupeckých planet zasednout ke konferenčnímu stolu. Jednání bylo složité. Každý z těch státečků, jejichž nadutost a pýcha byly nepřímo úměrné jejich velikosti, se snažil prosadit své zájmy na úkor druhých. Jediné, co je spojovalo, byla nedůvěra, ba přímo nenávist k Nadaci.

Konference se konala na Radolu, nejmenším z kupeckých států, aby se předešlo prestižním sporům o místo konání porady.

"Letěl jsem kolem Horleggoru", řekl mladý pilot s kokardou státu Haven II na čepici "a viděl jsem tam spoustu Mulových lodí!"

"Jak to?", divil se jiný delegát. "Vždyť tam Mula přece utrpěl zdrcující porážku!"

"Jistě, podle hlášení Nadace. Ale nezdálo se, že by Mulovy lodě byly na ústupu. Naopak, byl jich tam plný prostor. A co je na tom divného, byly všechny nové!"

"Někdo mu je asi dodal a vsadil bych se, že to byl někdo z nás kupců. Pokud vím, největší výroba lodí je na Haven II ..."

Randu, delegát za Haven II, to zaslechl a zahřměl: "Nechte si ty pitomé řeči, o tom bych musel vědět. Jsem totiž jedním z ředitelů našich doků!"

Pátého dne konference se sešel Fran s Manginem, delegátem Issu a Ovallem Grí z Mnemonu. Tři státy, které zastupovali, tvořily více než polovinu vojenské síly všech kupeckých států.

"Před měsícem jsem poslal svého synovce na Kalgan, aby vyzvěděl, zda by nám Mula trochu nepomohl ve sporu s Nadací", řekl Randu.

"A každý na kupeckých planetách ví, jak to dopadlo", zasmál se Ovall. "Unesl Mulovi poddaného a tím mu poskytl záminku k útoku na Nadaci. Na amatéra to nebylo špatně vymyšleno!"

"Naopak", zachmuřil se Randu. "Byl to právě Mula, který to vymyslil a můj amatér mu nahrál nevědomky do ruky. Teď sedí ve vězení na Nadaci a pravděpodobně bude popraven."

"Máte za to, že Mula porazí Nadaci?"

"Nevím. Ale v každém případě musíme být opatrní. Nesmíme se nechat zaskočit událostmi. Máme asi tisíc lodí a bude-li Nadace prohrávat, vrhneme je proti Mulovi."

"Vy jste se zbláznil!", zvolal Ovall. "To máme bojovat za toho tyrana Inbura a všechny ty pijavice z Nadace?"

Randu pozvedl ruku. "Dovedete si představit, co by se stalo, kdyby Mula zvítězil nad Nadací? Pak přijdeme na řadu my ..."

"S tím nechci mít nic společného", Gri odmítavě gestikuloval. "Pokud takový návrh přednesete dnes večer na plenárním zasedání společenstva, spácháte politickou sebevraždu!"

Na zasedání Randu seděl tiše na svém křesle a nepronesl ani slova. Když druhý den ráno seděl u snídaně, rozletěly se dveře a do pokoje se vřítil Ovall Gri. Byl neučesán a jen zpola oblečen. Randu se na něho udiveně podíval.

"Mnemon!", udýchaně ze sebe vyrazil nečekaný návštěvník. "Byl bombardován!"

"Nadací?" Randu ulekaně upustil vidličku.

"Ne, Mulou! Prý má nějaké nové zbraně působící na lodní atomové pohony. Naše lodě byly zničeny, protože jim veškeré zařízení selhalo!"

Randu jakoby náhle zestárl. "Mám strach, že se objevila příšera, která nás pohltí!"

17.

Visi-sonor

"Neboj se, Magnifico, budu s tebou a nenechám ti ubližovat!" Baytin soucitný pohled pohladil klauna sedícího vedle ní na lavici.

"Když já se tolik bojím! Při posledním výslechu se ten muž tvářil tak hrozně!"

Dveře předpokoje se otevřely a objevil se Eblin Mis. V ruce držel cosi zabaleného do papíru. "Pojďte dál!", pozval je.

V pokoji Mis rozbalil balíček. Objevil se podivný hudební nástroj se spoustou klapek, páček a všelijak zakroucených zvukovodů.

"Pojď sem, chlapče!", otočil se na chvějícího se Magnifica. "Minule jsi říkal, že umíš hrát na visi-sonor, tak jsem ti jej přinesl, abys viděl, že to s tebou míním dobře. Zkus něco zahrát!"

Magnificova tvář se roztáhla širokým úsměvem. Vzal nástroj do ruky a jeho kostnaté prsty přejížděly láskyplně po jeho povrchu. Pak si jej nasadil k ústům.

Místností zazněl vtíravě sladký tón, který vnikal hluboko do podvědomí a jakoby vyvolával uspávající pohodu. Bayta překvapením usedla a okouzleně sledovala hrajícího Magnifica.

"To stačí!" Bylo vidět, že Eblin Mis se jen stěží ubránil kouzlu tohoto nástroje. Magnifico polekaně uskočil a tiskna nástroj k hrudi, uchýlil se do kouta pokoje.

"Je jen málo lidí, kteří dovedou na tento starý zvláštní nástroj hrát", řekl Mis. Ale Magnifico je přímo kouzelník, takže si myslím, že v tom kostlivci je něco víc, než se zdá na první pohled. Kdysi jsem se snažil zjistit princip tohoto nástroje, ale nepodařilo se mi to. Vím jen, že vysílá zvláštní vlnění působící na mozek a vyvolává různé většinou příjemné představy asi tak, jako by člověk byl pod vlivem drog."

Pak se otočil k Magnificovi: "Hej, chlapče, co bys tomu řekl, kdybych zařídil, abys mohl hrát pro veřejnost, třeba v televizi?"

"Když já se bojím!", koktal zmateně Magnifico, "ledaže by lady Bayta tam byla se mnou!"

"To víš, že tam budu, ty bláhový", smála se Bayta, "což si myslíš, že tě opustím teď, když máš možnost zbohatnout?"

"Ale něco za něco, Magnifico", řekl vážně Mis. "Musím se dozvědět o Mulovi něco víc, než jsi mi zatím řekl. Jistě máš v podvědomí něco, co si možná nedovedeš vybavit. Proto potřebuji, abys prošel psychickou sondou, ale jen tak lehce, že nemusíš mít žádné obavy."

Magnificovy oči se poděšeně stočily k Baytě: "Já nechci!"

"Neboj se", uklidňovala ho Bayta. "Budu tě při tom držet za ruku!"

Eblin Mis seděl v primátorově pracovně a kouřil ohavně páchnoucí doutník. Hodnostář ho sledoval s neskrývanou nelibostí, která nabyla výrazu vrcholného znechucení, když Mis, dokouřiv doutník, vyplivl jeho zbytek na drahý koberec, kde jej kroužívým pohybem boty zašlápl.

"Tak pokud jde o toho Mulu", řekl Mis, pokládaje nohy na vedle stojící brokátem potaženou židli, "nedozvěděl jsem se prakticky nic, přestože jsem na Magnificovi použil psychické sondy. Důvod je zřejmě v tom, že v jeho mozku je strach z Muly příliš hluboko zakořeněn, než aby psychická sonda mohla tuto překážku obejít."

"Ale já ty informace nutně potřebuji!", primátor bouchl pěstí do stolu. "Je třeba veřejnosti prokázat, že Mula je obyčejný dobrodruh, nad jakými jsme v minulosti vždy zvítězili. A zvítězíme i nyní!"

"Přesto, že jsme byli biti u Horrlegoru?"

"To není rozhodující. Mulovy síly tam byly v převaze a kromě toho jsme byli zrazeni!"

"Kým, smím-li se ptát!"

"Těmi zatracenými demokraty, kteří kují pikle proti vládě. Jak jinak lze vysvětlit, že dvacet našich válečných lodí se tam vzdalo bez boje?"

"To nevím, ale jak to, že na všech frontách ustupujeme a v poslední době jsme ztratili polovinu Siweny? To také způsobili ti demokraté?"

"V tomto případě nikoliv, ale což nechápete, že taktika Nadace vždy spočívala v ustupování až do té doby, kdy nastal okamžik obratu. A ten nastal právě nyní. Sdružení nezávislých kupeckých planet vyhlásilo Mulovi válku a naše válečná moc se rázem zvýšila o tisíc lodí."

"Byl bych rád, kdybyste měl pravdu. Ale náš protivník je mutant a s tím Seldon nemohl počítat. Jeho propočty vycházely z před-

pokladu, že se dostanou do pohybu síly reprezentované miliardami jedinců. Ale v tomto případě máme co dělat s jediným člověkem, jehož jednání nelze postihnout Seldonovými matematickými definicemi."

"Uvidíme", řekl primátor. "Za šest neděl budeme mít jistotu. Podle plánu se totiž otevře Seldonova krypta, a pak se ukáže, zda jde skutečně o krizi nebo ne."

"Mohu být přítomen?"

"Můžete. A teď zmizte a šest neděl vás nechci vidět!"

18.

Pád Nadace

Primátor Inbur III. vstoupil jako první do Seldonovy krypty. Usadil se na pódiu v křesle zvlášť pro něho vyhraženém. Místnost se pomalu zaplňovala hodnostáři a pozvanými význačnými osobami Nadace.

U vchodu se objevil Randu a bez zaváhání zamířil přímo k primátorovi. Ten ho změřil ledovým pohledem: "Pokud vím, audience se konají v primátorském paláci!"

"O audienci jsem požádal před týdnem, ale odpověď jsem nedostal. Přitom záležitost je mimořádného mezinárodního dosahu. Chci vás požádat, abyste zrušil svůj příkaz o rozmístění kupeckých lodí mezi jednotky Nadace!"

Primátor zrudl. "Okolnosti vyžadují, aby spojené síly byly pod jednotným velením. Individuální postupy hrají do rukou nepřítele!"

"Smím vám připomenout, že to byly kupecké lodě, které porazily Mulu u Terelu, zatímco síly Nadace se u Horrlegoru prakticky vzdaly bez boje? Navíc byl to váš víceadmirál, který k tomu dal příkaz. My si nemůžeme dovolit, aby naše lodi byly pod velením potenciálních zrádců!"

Inbur III. povstal. "Jste zatčen a tuto místnost opustíte pouze za doprovodu stráže!"

Randu pokrčil rameny a bez pozdravu se vzdálil. Bylo za deset minut dvanáct, kdy se měla objevit Seldonova holografie.

Do krypty vstoupila Bayta v doprovodu Torana a Magnifica, Randu překvapeně vytřeštil oči: "Jak jste se sem dostali?"

"Zařídil to vlastně Magnifico. Primátor Inbur chce, aby během Seldonova projevu načerpal inspiraci pro vši-sonorovou slavnostní skladbu. Odmítl, pokud my dva ho nebudeme doprovázet. A tak jsme tady."

Ke skupině se přiblížila vysoká postava. "Kapitáne, jak to že jste tady?" Toran s překvapením pohlédl na Pritchera.

"Doktor Mis mne uvedl, ale jen na dobu Seldonova projevu. Pak se zase musím vrátit do vězení."

Jasný úder rádiových hodin oznámil dvanáctou. V zaskleném výklenku se jako kouzlem objevila postava sedící v kolečkové židli s knihou na klíně.

"Jsem Hari Seldon", ozval se jasný hlas. "Uplynulo třista let od založení Nadace a nezdá se, že by se vývoj odchýlil od předvídaného směru. Konec konců není se co divit, protože jeho pravděpodobnost činí o něco víc než 94 %.

Dosavadní krize byly vyvolány vnějšími vlivy. Ta, které právě čelíte, má však své kořeny přímo uvnitř Nadace. Je nebezpečí občanské války, neboť proti příliš despotické vládě se bouří demokratické skupiny, někdy až příliš radikálního zaměření."

V sále nastal rozruch. Primátor se napůl vztyčil v křesle, Bayta zmateným pohledem bloudila po sále. "O čem to Seldon vlastně mluví?"

" ..... výsledkem kompromisu bylo, že obě strany, především kupci ..."

Zmatek v sále vzrůstal. Přítomní již nešeptali, ale jeden přes druhého mluvili. Někteří seděli strnule jako by byli Seldonovými slovy šokováni.

" ... nová a pevná vláda opírající se o důvěru občanů všech vrstev upevnila postavení Nadace v oblasti Periferie a pouze zbytky starého Impéria stojí v cestě dalšího rozmachu. Pochopitelně, nemohu do všech podrobností ...."

Nastalo všeobecné pozdvižení, v němž Seldonův hlas zcela zanikl. Eblin Mis, rudý ve tváři, křičel na celý sál: "Seldon se zbláznil! Mluví o krizi, která vůbec nenastala a o té, které právě čelíme, neřekl ani slovo!"

"Mně je to jasné", řekl zamyšleně Randu. "Jak mohl Seldon předpokládat, že se vynoří osoba, která jako jednotlivec dokázala zvrá-

tit jeho psychohistorické prognózy založené na sociálních pohybech velkých lidských mas!"

V kryptě náhle zhasla světla a ozvalo se ječení poplachových sirén. I věčně svítící ciferník atomových hodin zmizel jako kouzlem.

"Jsme napadeni!", zvolal zděšeně Eblin Mis. "Mula nasadil svou tajnou zbraň a útočí přímo na Nadaci!"

Dveře krypty se rozletěly a dovnitř vběhl důstojník v roztrhané uniformě. "Vaše Excelence", zvolal, nedbaje předepsaného ceremoniálu, "všechno se zastavilo a poslední zpráva, kterou jsme zachytili oznamuje, že naše desátá flotila byla poražena a Mulovy lodě krouží kolem Terminu!"

Primátor Inbur III. povstal z křesla, ale hned na to se chytil za srdce a zhroutil se zpět. Jako na povel umlkl hluk a výkřiky v kryptě, kde se rozhostilo mrazivé ticho.

"Rychle pryč!" Elbin Mis uchopil Baytu za ruku a táhl ji ven z krypty. Toran je následoval, vleka za límec strnulého Magnifica blekotajícího "Mula-Mula!"

Druhého dne se objevily Mulovy lodě. Byly nezvyklého tvaru a jejich černá barva působila děsivým dojmem. Nedlouho poté vydal velitel invazních sil prohlášení o okupaci Terminu, centra a sídla Nadace.

Ze všech závislých planet zbývaly již jen světy patřící Sdružení svobodných kupců, proti nimž se nyní obrátila celá síla Mulovy úderné armády.

19.

Začátek pátrání

Na kupecké planetě Haven II byl vyhlášen stav obležení. Čtyři měsíce po pádu Nadace byly všechny komunikace přervány a kupecké lodě se postupně vracely na domovskou planetu, aby se připravily k rozhodující bitvě. Morálka obyvatel z počátku vysoká, postupně klesala.

Bayta, jako mnoho jiných žen, pracovala v lazaretu, ale necítila se tam dobře. Spolupracovnice jí dávaly nepokrytě najevo, že

jako snacha koordinátora planety mezi ně nepatří a netajily se svým poraženeckým smýšlením.

Jednoho dne, když po skončené směně vycházela z lazaretu, čekal na ni Toran. Překvapeně se zastavila: "Tory, kde máš uniformu?"

"Nařídili mi to. Asi mne pošlou na nějaký tajný průzkum. Randu a Eblin Mis sedí spolu zavření v kanceláři a stále se o něčem radí. Magnifico má jet se mnou."

"Mohu s tebou?"

Toran zaváhal. "Bude to asi nebezpečné. Kromě toho to zřejmě spěchá, protože Magnificův zítřejší koncert v televizi odpadá."

Když doma zasedli k večeři, Bayta se rozplakala.

"Co se ti stalo " Toran ji něžně objal a jeho hlas zněl starostlivě.

"Myslím, že bojujeme zbytečně. Lidé nemají důvěru ve vítězství a pracují mechanicky, bez zájmu. Všeobecně se mluví, že bychom se měli vzdát. Nadace tak učinila před čtyřmi měsíci a život tam vcelku jde dál jako dříve."

Do jídelny vstoupili Randu a Eblin Mis. Když uviděli plačící děvče, zarazili se.

"Jen pojďte dál", uvítal je Toran. "To přejde. Trochu jí povolily nervy z té poraženecké nálady, kterou cítí kolem sebe."

"Všeobecná morálka není právě nejlepší", řekl Eblin Mis. "Bylo toho trochu mnoho najednou. Seldonovo blábolení, porážka Nadace a boj proti přesile. Ale stále ještě neztrácím naději. Někde přece musí být Mulova slabá stránka. Kromě toho Mula ztratil výhodu své tajné zbraně. Naše lodě jsou nyní vybaveny ochranným systémem neutralizujícím Mulovo rušící zařízení. Přesto jsem toho názoru, že Haven II dříve či později padne a do té doby musíme být pryč."

"Kam chcete proboha odjet?"

"Na Trantor, pokud ještě něco z něho zbylo. Někde v archivech musí být Seldonovy poznámky, které snad nám pomohou zjistit to, co je v dané chvíli nejdůležitější. Vy dva, včetně Magnifica, pojedete se mnou, protože každý z vás může přispět svým dílem k objasnění záhady."

"Jaké záhady?"

"Zjistit, kde je "Druhá Nadace!"

20.

Spiklenec

Při pohledu na Mulovy temné lodě snášející se na půdu Terminu, kapitán Pritcher se zachvěl zlostí a bezmocí. Rychle se vmísil do zmateného davu a nenápadně zmizel. Druhý den byl již na cestě. Během měsíce urazil pěšky dvěstě mil, neustále se skrývaje a měně své oblečení, až nalezl to, co zbývalo z podzemního demokratického hnutí.

Bylo to ve městě Newtonu, kde se mu podařilo navázat kontakt. Za pomoci odbojového pracovníka jménem Fox změnil jméno a nastoupil jako dělník do továrny na atomové přístroje.

Jednoho dne přešel kolem jeho stroje jakýsi muž. Zakopl, zachytil se Pritcherovy ruky a vložil do ní nenápadně lístek nápisem "Fox". Pritcher lístek rychle zničil a po skončení směny zašel do Foxova bytu, kde našel skupinu mužů hrajících karty. Přisedl a poprvé se zúčastnil schůzky výboru podzemní organizace, která probíhala pod pláštíkem karetní hry.

"Po celou dobu existence Nadace", řekl, rozdávaje karty, "jsme se nesetkali s případem, kdy krize byla vyvolána jednotlivcem. Proto tato krize musí být řešena jinak, než předešlé!"

"Ale jak?", zeptal se jeden z členů výboru shrabujíc výhru.

"Musíme ho zabít!"

"Ale jak?"

"Dlouho jsem o tom přemýšlel", řekl kapitán Pritcher. Pohlédl na svého souseda a usmál se. "Vy jste býval komorníkem primátora Inburna, takže znáte dopodrobna vnitřek jeho paláce. Ne, nedívejte se tak udiveně, mám dobrou paměť na obličeje, jenže tehdy jsem nevěděl, že jste náš člověk."

Muž mu vrátil úsměv: "Také já si vás dobře pamatuji, jenže na rozdíl od vás, jsem o vaší činnosti věděl všechno!"

"Takže víte přesně, kde jsou uloženy poplachové systémy?"

"Zajisté."

Měsíc trvalo, než byly přípravy dokončeny a kapitán Pritcher, který dobrovolně sestoupil na nejnižší příčku spiklenecké hierarchie,

to jest na funkci vraha, se vydal za svým úkolem. Vše probíhalo podle plánu, takže bez obtíží pronikl do paláce, v němž sídlil mutant, kterému se podařilo porazit neporazitelné.

Pritcherova načasovaná bomba měla vybuchnout za pět minut. Stejně tolik minut zbývalo z Mulova života, ale i kapitánova. Rozrazil prudce dveře bývalé primátorovy pracovny a současně ho oslepilo prudké světlo. Zapotácel se, ale pak odhodlaně vkročil do místnosti.

"Jen pojďte dál, kapitáne!", ozval se černě oděný muž, který v rohu místnosti sypal krmení rybičkám do akvaria.

Pritcher zavřel oči a stiskl zuby pojistku miniaturní bomby, kterou měl ukrytu pod jazykem. "Za vteřinu bude po všem", pomyslel si, zatínaje pěsti.

Muž v černé uniformě se otočil. "Raději vyplivněte tu směšnou pilulku, kapitáne, bude se vám lépe mluvit. Stejně nevybuchne! A i kdyby, nebylo by to nic platné. Já totiž nejsem Mula, ale jeho místokrál!"

"Jak jste to mohl vědět?", zakoktal zmateně Pritcher.

"Vysvětlete si to třeba tím, že naše tajné služby fungují mimořádně dobře. Chcete-li, mohu vám říci jména všech členů vaší skupiny a zopakovat vám do detailu celý váš plán!"

"Tak proč jste proti nám nezasáhli?"

"Co bychom z toho měli?"

"Takže tím to pro mne končí", řekl kapitán Pritcher rezignovaně.

"Naopak, začíná. Vy jste schopný muž, protože jako jediný z celé Nadace jste poznal odkud hrozí nebezpečí a současně si uvědomil Mulovu sílu. Ale nevěděl jste, že Mula se neobává schopných nepřátel. Naopak, učiní vše, aby je dostal na svou stranu."

"Vy mi nabízíte ... to v žádném případě!"

"Uvažujte rozumně, kapitáne. Mula dobyl prakticky celou Periferii, a nyní jeho dalším cílem je dobytí celé galaxie. Tím spojí všechny světy bývalého Galaktického Impéria a splní tak vlastně Seldonův sen o novém, lepším Impériu. A k tomuto cíli můžete přispět i vy!"

"Mohl bych, ale nechci!"

"To vás sice ctí, protože to svědčí o pevném charakteru, ale svůj názor změníte, jakmile se Mula vrátí."

"V žádném případě!"

Muž v černé uniformě se usmál. "Milý příteli, já byl stejného názoru. Konec konců, vy jste byl několikrát na Kalganu, tak se na mne dobře podívejte a představte si, že mám na sobě hermelínový plášť, korunu a na oku monokl!"

Kapitán Pritcher vytřeštil oči: "Bývalý vládce Kalganu!"

"Správně. A nyní jsem Mulův věrný místokrál! Již chápete, jak on dovede přesvědčovat?"

21.

Intermezzo v kosmu

Po dlouhém a opatrném manévrování se Toranovi podařilo proklouznout řetězem Mulových lodí blokujících Haven II.

Do řídící kabiny vstoupil Eblin Mis. "Chcete si poslechnout zprávy z Mulova hlavního stanu?" Aniž vyčkal Toranova souhlasu, otočil knoflíkem.

"Boje kolem Mnenonu pomalu končí a poslední lodě kupeckého společenství opouštějí bojiště. Generál Sammin hlásí, že poslední kupecká planeta Haven II se před hodinou vzdala."

"Takže je konec", vzdychla Bayta, která přiběhla z kuchyňky, když zaslechla poslední hlasatelova slova. Magnifico seděl u stolu, hlavu v dlaních a jeho tělem otřásalo křečovité vzlykání. Toran se na něho smutně podíval a potřásl hlavou. "Takže my čtyři jsme vlastně poslední zbytek nezávislé Nadace", řekl trpce.

Na přístrojové desce se ozvalo tikání a jeden z ciferníků se rozzářil. "Někdo nás sleduje", řekl tichým hlasem Toran, nespouštěje oči z přístroje.

"Že by Mula?"

"Pochybuji", řekl Mis. "Jsme příliš daleko od Nadace, ale v této oblasti je spousta drobných království vzniklých po rozpadu Impéria a je možné, že ta loď patří jednomu z nich."

Cizí loď se přiblížila a identifikovala se jako strážný člun Filijského království kontrolující pohyb cizích plavidel v jeho sektoru. Pak vysunula spojovací chodbu, jejíž konec přilnul k vstupnímu otvoru Toranovy lodi.

Vstoupil důstojník nesoucí pod paží blok úředních listin a nenuceně se posadil na židli. Šest ozbrojených mužů jeho doprovodu se postavilo za ním.

"Prosím lodní papíry?", řekl úředním hlaem. "A také vaše osobní doklady!"

"Nemáme", Toranův hlas zněl váhavě.

"Hm. Bez dokladů." Uchopil mikrofon visící mu na hrudi a cosi do něj řekl. Pak se zahloubal do úředních listin.

"Odkud jste?"

"Ze Siweny", odpověděl rychle Toran.

"Kam máte zamířeno?"

"Na Trantor. Jako turisté. Nic s sebou nevezeme."

"Přesvědčíme se."Znovu zvedl mikrofon a dlouho do něj mluvil. Pak se obrátil k Toranovi: "Jste obeznámen s technologií atomového pohonu?"

"Samozřejmě."

Důstojník zaklapl úřední desky a tón jeho hlasu zněl podstatně přívětivěji. "Je známo, že lidé z Periferie se v takových věcech dobře vyznají. Musím vás poprosit, abyste šel se mnou a podíval se na náš pohon. Něco tam nefunguje. A tamhleten", ukázal rukou na Magnifica - "ten půjde s vámi!"

"Proč?", zvolala zoufale Bayta, zatím co Magnifico se schoulil do sebe.

"V této oblasti řádí piráti. Máme jejich popisy a tenhle chlapík jednomu z nich odpovídá. Prověříme si to!"

Toran prolézal strojovnu cizí lodi od jednoho konce k druhému a asi po hodině vyšel ven celý rozčilený. "Nemám rád, když si někdo ze mně dělá legraci. Vaše stroje jsou v naprostém pořádku, tak nač ta komedie?"

Důstojník pokrčil rameny. "Zdálo se nám, že není něco v pořádku. Je lépe se včas přesvědčit, než abychom se pak dočkali nějakého překvapení."

"A kde je ten muž, co přišel se mnou?"

"Za čtvrt hodiny tady bude."

Když se Magnifico objevil, Toran se ho zeptal, co s ním dělali.

"Nic, vůbec nic", zněla odpověď. "Ani se mne na nic neptali, jen mezi sebou mluvili o něčem, čemu jsem nerozuměl."

Když se vrátili na svou loď, řekl Magnifico: "Smím vám něco sdělit?"

"Jistě, Magnifico."

"Když jsem byl dole v kabině, byl tam ten důstojník, který mne spolu s vámi zachránil před Mulou a pak jel s námi na Nadaci."

"Kapitán Pritcher!", vydechl Mis překvapeně. "Jste si tím jist?"

"Naprosto!"

22.

Smrt na Neotrantoru

-NEOTRANTOR ... malá planeta původním názvem Delicass, byla takto pojmenována, když po vyplenění Trantoru se na ní uchýlil císař se svým dvorem. Z celého nesmírného Galaktického Impéria zbýval v té době již jen Neotrantor a asi dvacet okolních planet, včetně vypleněného Trantoru.

Encyclopedia Galactica

Centrem trpasličího Impéria byl Neotrantor, sídlo císaře Dagoberta IX., který ještě pamatoval dřívější slávu obrovské říše. Jeho syn a nástupce trůnu však byl již narozen na Neotrantoru a z celé dřívější císařské slávy znal pouze dvacet ubohých planet, tvořících zbytek Impéria.

Joard Commason, největší vlastník pozemků na Neotrantoru a princův důvěrný přítel, letěl nad svými latifundiemi. Jeho pilotem byl Ischney, předčasně zestárlý muž, který býval kdysi jedním z předních lordů bývalého Impéria. Nyní žil jako Commasonův nevolník a současně něco jako jeho rádce a informátor.

Ischney se po očku podíval na svého pána. "Slyšel jste o těch návštěvnících z Nadace? Tři muži a žena!"

"A co má být?"

"Protože Nadace byla poražena, musí to být uprchlíci. Možná, že by bylo dobré je vydat Mulovu zplnomocněnci, až se tady zase objeví. Do té doby bychom z nich mohli leccos užitečného vymačkat!"

Commason zpozorněl. "To není špatný nápad, budu o tom uvažovat!"

"A tu ženu bychom mohli dát princovi. Je to prý krasavice a víte sám, že princ ..."

"Ty jsi chlapík k nezaplacení! Otoč a hned letíme zpátky. Když to dobře dopadne, budu vážně uvažovat o tvém propuštění z nevolnictví!"

Při pohledu na císařský palác se Baytiny představy o císařském přepychu zhroutily jako domeček z karet. Ošumělý zevnějšek, prosté vybavení - proti tomu byl primátorův palác na Terminu doslova vidinou z pohádky. A samotný císař? Bayta si ho rozhodně nepředstavovala jako dobromyslného sklerotického dědu, který svým hostům vlastnoručně nalévá čaj a stará se o jejich pohodlí. Ale skutečnost byla taková.

"Vaše císařská milosti", řekl rozpačitě Toran, "rozhodně jsme neměli v úmyslu vás obtěžovat ..."

"Ale vůbec ne, mladíku, vůbec ne! Naopak jsem rád, že si mohu vůbec s někým promluvit. Od té doby, co se můj syn stará o vládní záležitosti, nemám prakticky co dělat. Už jste se s ním setkali? Milý chlapec, že? Jenom poněkud pradký. A odkud jste říkali, že pocházíte? Z provincie Anakreon, nemýlím-li se?"

Udiveně na sebe pohlédli. Císař se zřejmě stále domníval, že království Anakreon, pak závislá republika a nakonec součást Nadace je dosud císařskou provincií. "Nikdy, vaše císařská milosti, my jsme přímo z Nadace!"

"Aha, už si vzpomínám. To je planeta v provincii Anakreon. Škoda, že už dlouho nám odtud nedošla žádná zpráva. Jak to tam vypadá?"

"Nestěžujeme si."

"To je dobře, to je dobře. Musím svému anakreonskému místokráli poslat uznání, že se o záležitosti provincie tak dobře stará!"

Toran pohlížel bezradně na Eblina Mise, který, zachytiv jeho pohled, řekl: "Vaše císařská milosti, přišli jsme vás požádat o povolení navštívit Trantor a prozkoumat archiv tamější univerzitní knihovny."

"Trantor!" Císař téměř povstal z křesla. "Ano, vzpomínám si - Trantor! Mám v úmyslu vrátit se tam se silným loďstvem a zničit toho rebela Gilmera! Pak se tam znovu usadíme. Ale počkejte! Gilmer je přece mrtev a Trantor zničen! Na chvíli se mi zdálo, že ... ale odkud jste říkali, že jste?"

Magnifico se naklonil k Bayte a zašeptal: "Má lady, je tohle doopravdy císař?" Bayta mu pokynula, aby mlčel. Pak se obrátila k císaři: "Kdyby nám vaše císařská milost podepsala propustku na Trantor, budeme vám vděčni a ze všech sil vám pomůžeme jej znovu opanovat!"

Dagobert IX. zamžikal očima, pak podepsal propustku a podal jí Baytě. "Tak vy jste z Anakreonu? Budí tam císařovo jméno stále patřičný respekt?"

Bayta na něho smutně pohlédla: "Ano, vaše císařská milosti. Váš lid vás miluje a ví, že i vy jej milujete. Ale už vás nemůžeme zdržovat a děkujeme vám za vaši laskavost!"

Uklonili se a pozpátku vycouvali z komnaty.

Na chodbě je obklopila skupina ozbrojenců, z nichž jeden stiskl spoušť omračující pistole, a pak se kolem nich všechno rozplynulo.

Když Bayta přišla k sobě, zaslechla nedaleko dva hlasy, z nichž jeden byl tichý a opatrný, zatímco druhý zněl hrubě a panovačně. Ani jeden se jí nelíbil, a proto zavřela oči a předstírala, že dosud nenabyla vědomí.

"Ten dědek snad bude žít věčně", řekl hrubý hlas. "Už mi to jde na nervy. Já totiž mezitím také stárnu!"

"Vaše výsosti", řekl druhý hlas, "věřte, že to nebude už dlouho trvat. Zatím se ale musíme podívat na ty lidi a dostat z nich, co můžeme."

"Co je to za darebáctví?", ozval se Toranův hlas. "Hned nás propusťte, nebo si budeme stěžovat císaři!"

Teprve teď si Bayta uvědomila, že leží na zemi s rukama přichycenýma ke zdi silovým polem. Nad ní stál princ a zálibně si ji prohlížel. "Pěkná kůstka", řekl hrubým hlasem, "určitě se mi hodí. Nijak jste nepřeháněl, milý Commasone!"

Toran se snažil zoufale, aby se vyprostil, ale marně. Vedle Bayty se ozval Magnificův hlásek: "Princ má můj visi-sonor!"

Princ se prudce otočil: "To je tvé? A umíš vůbec na to hrát ty bludo?"

Magnifico horlivě přikývl.

"Tu máš a hraj!", přikázal princ. Vypnul silové pole a hodil mu nástroj. "Hraj, obludo! Hraj o princově lásce a o radostech, které ji čekají v paláci!"

Magnifico přejel prsty mechanismus nástroje a místností se rozezvučela zvláštní vtíravá melodie. Baytě se zdálo, jako by i stěny se rozezpívaly a světlo blikalo v jejím rytmu.

Hudba byla stále hlasitější a Bayta zápasila se zvláštní emocí. Bylo jí, jako by ji cosi unášelo prostorem, stále rychleji, někam ke hrůznému konci. Pak ztratila vědomí.

Když se probrala k vědomí, spatřila nad sebou strhanou a zpocenou Magnificovu tvář. Jeho hlas zněl stařecky chraplavě: "Má lady, jste v pořádku?"

"Myslím, že ještě žiji", zněla Baytina váhavá odpověď. "Ale proč jste hrál tu šílenou melodii?"

Magnifico se vztyčil a třesoucí se rukou ukázal do místnosti. Na podlaze ležel princ a jeho výraz byl podivně strnulý. Vedle něho se zmítal Commason s šíleně rozšklebeným obličejem a z koutku úst mu kanula slina. Vedle Bayty ležel Toran s Misem a nechápavě se dívali kolem sebe.

Magnifico skočil k vypínači a vypnul silové pole. Bayta a oba muži potácivě povstali.

Commason zaječel, když ho Toran uchopil za límec. "Půjdeš s námi k lodi jako rukojmí, aby nám nikdo nebránil opustit palác. Tam si s tebou ještě promluvíme!" Pak si všiml Commasonova výrazu a dodal pro sebe: "Pokud vůbec ještě někdy budeš schopen rozumně mluvit!"

Za dvě hodiny již letěli kosmem směrem k Trantoru. Bayta připravila v lodní kuchyni bohatou večeři a Magnificovi navíc přidala mísu meruňkového kompotu, který měl klaun nadevšechno rád.

"Magnifico!"

"Mňam, mňam, mňam - co je, má lady?"

"Co jsi to hrál za hrůznou melodii?"

"Ta byla určena jen pro ty dva", řekl Magnifico rozpačitě. "To, co jim bylo určeno, jste zachytila naštěstí jen okrajově. Vydržel to jen jeden z nich, ale myslím, že by pro něho bylo lépe, kdyby zemřel jako ten princ!"

Toran s Misem seděli jako zařezaní a nespouštěli s Magnifica oči. Pak na sebe významně pohlédli a oba napadla stejná myšlenka, že totiž Magnifico je mimořádně schopný klaun, a to i v oblastech, v nichž by to od něho nikdo nečekal.

23.

Ruiny Trantoru

Loď přistála v místech bývalého letiště univerzitního komplexu. Nyní to byla směs rozbitého betonu a ocelových plátů, které byly na některých místech odstraněny a půda pod nimi zorána.

Lee Senter znepokojeně pozoroval přistávací loď. Rozhodně nepřiletěla z Neotrantoru, neboť její tvar mu byl neznámý. Povzdechl si. Návštěvy cizích lodí neměl rád. Mohly znamenat konec klidného života a návrat k hrůzným dobám, jejichž vyvrcholením byla vyplenění a zkáza Trantoru.

Z lodi vystoupili tři muži a žena. Mladší z nich ho spatřil, zarazil se, ale pak zvedl ruce k mírovému gestu. Senter pozdravil stejným způsobem a pomalu se přiblížil k cizincům.

"Vítám vás ve jménu "Sdružení". Máte-li hlad, nasytíme vás, máte-li žízeň, napojíme vás", řekl obřadně.

"Děkujeme", usmál se mladík. "Až se vrátíme, budeme chválit vaši pohostinnost".

Z nedalekých zemědělských usedlostí zbudovaných z trosek mohutných budov, se vyrojil zástup mužů a žen. Seskupili se kolem cizinců a zvědavě si je prohlíželi.

Ve stavení, kam je Senter zavedl, se všichni posadili kolem stolu. Senter se zarazil vida, že Bayta se nenuceně posadila mezi muže, ale pak pokrčil rameny. Jiný kraj, jiný mrav. Cizincům zřejmě nevadí, když ženy jsou přítomny vážným jednáním.

Rozhovor se z počátku točil kolem životních podmínek na Trantoru. Návštěvníci se dozvěděli, že zbylí obyvatelé se živí výhradně zemědělstvím a ostatní své životní potřeby si zajišťují dovozem z jiných planet výměnou za ocelové desky, jimiž byl povrch Trantoru pokryt. Když se přešlo ke konkrétnímu účelu návštěvy, Selmer pokýval hlavou.

"Oblast univerzitní knihovny je vcelku nedotčena. Totéž se týká podzemních archivů. Během Gilmerovy invaze se zde bránili studenti a dobrovolníci tak statečně, že nakonec dosáhli určité dohody, která z těchto institucí učinila jakousi vědeckou rezervaci. Také my je stále považujeme za nedotknutelné a nikomu nedovolíme, aby tam vstoupil."

"Ale knihovna přece slouží lidstvu", namítal Eblin Mis. "Jsme vědci a ctíme ji stejně jako vy. Naším cílem je hledat moudrost a nakonec zárukou naší poctivosti je naše loď, kterou vám necháme jako zástavu!"

Lee Senter se dlouho zkoumavě díval na tváře svých návštěvníků. Nakonec si povzdechl a řekl: "Dobrá, zítra vás tam dovedu."

Večer, když již všichni ulehli, Lee Senter poslal depeši na Neotrantor.

24.

Muž, jenž byl obrácen

Kráčeli nekonečnými chodbami v podzemních prostorách knihovny, až se Mis zastavil. "Zde začnu s prací. Torane, dbejte, abych nebyl vyrušován a zároveň vás prosím, abyste mi jídlo nosili sem dolů. Nesmím ztrácet ani chvilku času!" Jeho hlas se třásl a čelo měl pokryté potem.

"Jistě", řekl Toran. "Můžeme vám nějak pomáhat při práci?"

"Ne. Musím být sám."

Toran a Bayta si v budově vytvořili jakousi primitivní domácnost. Zásoby pro kuchyni získávali z Lee Senterovy farmy výměnou za drobnosti z lodního nákladu. Magnifico se naučil zacházet s projektorem a promítal si filmy s takovým zaujetím, že zapomínal na jídlo právě tak jako Eblin Mis.

Psycholog se zcela izoloval od ostatních. Do podzemní krypty si dal přinést lůžko, které však stále méně používal. Zhubl a jeho tváře byly nezdravě bledé. Chvílemi se zdálo, jakoby zapomínal na Toranovu a Baytinu přítomnost.

Magnifico mu nosil jídlo a pak trávil dlouhé hodiny v koutě, odkud pozoroval Eblina Mise, obklopeného spoustou podkladového materiálu, od něhož občas se zaklením odběhl, aby vyhledal a přinesl další a další.

Toran již několik dní pozoroval, že Bayta není ve své kůži. Často posedávala nehybně v rohu místnosti a hleděla do prázdna. "Co je s tebou", zeptal se, "nejsi nemocná?"

Bayta sebou trhla. "To jsi ty, Torane? Co mi chceš?"

"Co se s tebou děje? Od nějaké doby chodíš jako tělo bez duše!"

"Ale nic, jen přemýšlím. Něco mi stále vrtá hlavou, ale nechce se mi to vybavit. Při tom vím, že je to životně důležité. Raději jdi a nech mne na pokoji nebo se z toho zblázním!"

Zvenčí se ozval Magnificův vzrušený hlas. "Má lady ..."

"Co se děje?" Bayta zděšeně vyjekla, když se ve dveřích objevila vysoká postava.

"Kapitán Pritcher!", zvolal překvapeně Toran.

Pritcherův hlas byl tichý a bezbarvý, když řekl: "Povýšil jsem na plukovníka v Mulově armádě!"

Magnifico zaječel a skrčil se za Toranovými zády. Bayta uchopila Torana křečovitě za ruku. "Máte rozkaz nás zatknout?"

Plukovník Pritcher zavrtěl hlavou. "Nic takového. Přišel jsem jen pozdravit staré známé."

Toranova tvář zbledla zlostí. "Vy jste byl na té Filianské lodi!"

"Jistě", pokývl hlavou plukovník. "Ale byla to loď Nadace, která vás sledovala, aby se dozvěděla cíl vaší cesty. To filianské království jsme si samozřejmě vymysleli, protože před celní lodí určitě nebudete skrývat cíl své cesty. Potom jsme uvědomili osadníky na Trantoru, aby nás ihned informovali, jakmile přistanete. To se stalo a tak jsem tady. Mohu se posadit?"

Toran v rozpacích sklonil hlavu. Pritcher se posadil a zapálil si cigaretu. "Jste, nebo jste alespoň byli mými přáteli, a tak bych vás rád ušetřil mnoha nepříjemností. Je zbytečné odporovat Mulovi, protože nemůže být poražen!"

Toran se na něho podíval s nevyslovenou otázkou v očích. Plukovník Pritcher se zasmál a pokračoval: "Je to totiž mutant, a to zvláštního druhu. Má záhadnou schopnost emocionálně působit na lidi a získávat je pro sebe, takže jeho největší nepřátelé se nakonec stávají jeho nejvěrnějšími podřízenými. Vládce Kalganu mu postoupil svou planetu a za odměnu se stal prvním mužem hned po Mulovi. Tak lze vysvětlit, proč Nadace a většina kupeckých světů mu padla do rukou skoro bez odporu."

Bayta se zamyslela: "Ten zvláštní pocit beznaděje, který jsem cítila tehdy v Seldonově kryptě, to byl také jeho vliv?"

"Všichni jsme to cítili", kývl hlavou Pritcher. "Nakonec i na Havenu jste měla stejný pocit, že?"

Bayta pokývla hlavou. "Ale jak je to vůbec možné ...." Náhle se zarazila a zmlkla.

"Když se na všechno díváte rozumně", pokračoval Pritcher, "pak musíte uznat, že jeho konečný cíl je vysoce humánní. Vždyť vlastně sleduje Seldonův konečný cíl - sjednotit znovu galaxii a zamezit barbarství!"

Nastalo dlouhé mlčení. Toran si nervózně hryzl nehty a Baytina tvář byla bílá jako stěna. Pritcher povstal. "Přemýšlejte o tom, co jsem řekl!"

Bayta rovněž povstala. "Nepřesvědčil jste nás, plukovníku. Nevěříme usurpátorům, ať mají jakkoli sladké řeči a sliby!"

Pritcher pokrčil rameny. "Zastavil jsem se u vás jen z čistého přátelství. Můj úkol na Trantoru je zcela jiný. Snažil jsem se od vás odvrátit nebezpečí dříve než bude pozdě. Zatím buďte zdrávi!"

Hluboko dole ve své podzemní pracovně, Eblin Mis nevěděl nic o dramatu odehrávajícím se nahoře. Jeho tvář byla rudá horečným napětím a oči se leskly očekáváním triumfálního dokončení díla.

25.

Smrt psychologa

Eblin Misovi zbývaly ještě dva týdny života a během této doby ho Bayta viděla pouze třikrát. Poprvé po návštěvě plukovníka Pritchera, podruhé o týden později a potřetí ...

"Měli bychom mu oznámit, že Pritcher je zde", řekla Bayta, když se za plukovníkem zavřely dveře. Toran mlčky přikývl.

Eblin Mis seděl za stolem s hlavou v dlaních. "Eh, co se děje?", pohlédl na ně nechápavýma očima.

"Byl zde kapitán Pritcher!"

"Pamatuji se na něj. Takový vysoký a - demokrat."

"Ano. Řekl nám, že Mula je zvláštní druh mutanta, který může kontrolovat citové podvědomí a připoutávat lidi k sobě."

"Já vím. Což jsem vám to neřekl, nebo jsem na to zapomněl?" Náhle se vztyčil a jeho zapadlé oči jakoby zažhnuly. "Nevím, co to je, ale něco mne stále silněji pohání kupředu, jakoby cíl byl už na dosah!" Unaveně klesl do židle.

"Musíte do postele", řekla Bayta rezolutně. "Torane, pomoz mi, než se zhroutí. Také musí na čerstvý vzduch a pořádně se najíst!"

Když ho přes jeho odpor uložili do postele, pozvedl hlavu z polštáře: "Druhá Nadace existuje! Objevil jsem záznam z velké konference psychologů, které předsedal Seldon. Je tam pasáž o zřízení druhé Nadace, ale údaj o tom, kde se nachází, je pečlivě vymazán. Ale ještě jsem neskončil pátrání. Nalezl jsem stopu ..." Svá poslední slova už jen zamumlal a upadl v hluboký spánek. - - -

Druhý den nalezli Eblina Mise opět v plné práci. Magnifico seděl vedle něho a upřeně ho pozoroval.

"Magnifico", řekla Bayta rozpačitě, "Toran odešel na farmu. Buď tak hodný, zajdi za ním a dones mu tento lístek!"

"Jistě, má lady. Jsem šťasten, když vám mohu prokázat službu!" Vzal lístek a odběhl.

Když Bayta osaměla s Misem, položila mu ruku na rameno. Psycholog sebou škubl. "To jste vy, Bayto? A kde je Magnifico?"

"Poslala jsem ho pryč, abych si mohla s vámi promluvit právě o něm. Nezdá se vám, že se nějak nehodí do celkových souvislostí?"

"Nevím, o čem mluvíte."

"Tak třeba jenom to, že Mula má schopnost emocionálně působit na lidi a získávat si je. Jak je potom možné, že Magnifico ho nenávidí? Není to trochu divné?"

"Možná, že Mula na něho působil opačným směrem, aby jeho strachem mohl bavit svou společnost. Také je možné, že mu vsugeroval, aby o něm podával falešné informace, takže jsme se od něho nedozvěděli o Mulovi prakticky nic. Ale teď už na tom nezáleží. Co nevidět zjistím, jak je to s druhou Nadací, a pak nás už Mula nemusí zajímat!"

"Co jste se zatím dozvěděl?"

"Nevím, zda to už teď mohu prozradit. Něco mne varuje, abych nic předčasně neříkal. Snad ale neuškodí, když budete vědět, že na rozdíl od první Nadace, jejíž působení spočívá na využití technologie, druhá Nadace je zaměřena na oblast psychických věd a pravděpodobně i na

parapsychické síly. Seldon se zřejmě pojistil pro případ, že by nastala situace, kdy první Nadace svými prostředky nebude stačit na její zvládnutí. Pak zřejmě zasáhne druhá Nadace."

"Ale to se přece stalo a oni zatím nic neudělali!"

"Jak to můžete vědět? Možná, že jsou v běhu opatření, o nichž nemáme tušení!"

"A co když ani druhá Nadace Mulu nezastaví?"

"To by bylo zlé, protože by to mohlo znamenat konec lidské rasy tak, jak ji známe. Mula by mohl dát podnět ke vzniku jiného druhu lidí, řekněme nějakých supermanů, jimž homo sapiens bude sloužit jako otrok. Ale i v případě, že by Mula nezanechal potomků, po jeho smrti se násilně slepené Impérium rozpadne a nastane nová éra barbarství tím horší, že nebude žádná Nadace, aby mu čelila!"

V předsíni se ozvaly Magnificovy kroky. "Vzkaz jsem vyřídil, má lady. Váš manžel už je doma."

Eblin Mis jakoby jeho příchod vůbec nevnímal. Byl již opět plně ponořen do práce. Bayta na něho soustrastně pohlédla a tiše odešla.

Následující dny Bayta chodila jako bez duše. Tak se stalo, že Toran vešel nečekaně do kuchyně a spatřil v její ruce laserovou pistoli. Vytřeštil oči: "Proboha, co chceš dělat!"

"Prohlížet pistoli snad není zakázáno, či ano?" Bayta vyzývavě pohodila hlavou.

"Vždyť si můžeš ustřelit hlavu!"

"No, a co by se stalo?"

Za svůj krátký manželský život Toran poznal, že má-li žena špatnou náladu, je zbytečné jí odporovat. Pokrčil proto rameny a vyšel z kuchyně.

Nastal poslední den Misova života. Magnifico uděšeně vyběhl z podzemí a uchopil Baytu za ruku. "Učenému doktorovi není dobře!" Všichni se vřítili do Misovy pracovny. Učenec ležel na posteli a těžce dýchal. "Ebline!", zvolali Toran a Bayta současně.

"Musím vám něco říci!" Eblin Mis se namáhavě opřel o loket. "S mnou je konec, a tak musíte v díle pokračovat sami. Své poznámky jsem zničil, a to co nyní řeknu, je pouze pro vás dva!"

"Magnifico, buď tak laskav a nech nás chvíli o samotě!" Baytin hlas byl nezvykle ostrý s náznakem hysterie. Mis ho však zadržel: "Jen ať zůstane, patří přece do naší skupiny!"

Magnifico se posadil. Bayta zarytě hleděla do země a její zuby se zahryzly do spodního rtu.

"Druhá Nadace zvítězí, nebude-li předčasně objevena Mulou." Misův hlas byl jen o málo zřetelnější než šepot. "Musíte se s nimi spojit a předat jim všechny informace. Právě jsem totiž zjistil sídlo druhé Nadace. Slyšíte mne?"

"Ano, slyšíme", zvolal rozčileně Toran, "ale řekněte, kde ji máme hledat!"

"Druhá Nadace se nachází ...." Eblin Mis svou větu nedokončil. Bayta bleskurychle sáhla pod šat, vytrhla pistoli a stiskla spoušť. Vyšlehl oslnivý záblesk a z Misova těla zůstala jen spodní část. Ve zdi za ním zela rozeklaná díra. Z Baytiných ztuhlých prstů vyklouzla pistole a s temným úderem dopadla na podlahu.

26.

Konec pátrání

V místnosti nastalo mrazivé ticho. Bayta stála nehybně jako přimražená, Toran křečovitě svíral a rozevíral pěsti a jeho tvář byla strhaná. Magnifico seděl nehnutě na židli s obličejem zkřiveným v nehybnou masku.

První se vzpamatovala Bayta. "Dříve než zemřeme, Torane, musím ti něco říci." Její hlas zněl monotónně, téměř bez života. "Za celou tu dobu sis ničeho zvláštního nevšiml?"

"Ne, co to mělo být?"

"Nebylo ti nápadné, že z každého nebezpečí jsme až nápadně snadno unikli? Z Havenu jsme pronikli lehce blokádou Mulových lodí, pak ta takzvaná filijská loď, přepadení na Nectrantoru a ještě před tím ta příhoda na pláži v Kalganu - tolik šťastných náhod v životě nebývá. Musela nás chránit nějaká síla, ale ta musela vyvěrat z někoho z nás! A kdo z nás byl schopen zařizovat věci v náš prospěch i za těch nejméně příznivých okolností? Nenapadá tě, kdo asi?"

"Pokud máš na mysli Mulu, tak jsi se asi zbláznila. Nebo snad Eblin Mis?"

Bayta se hysterický zasmála. "Ubohý Eblin Mis! Kdyby byl Mulou, čelil by mému úmyslu ho zabít tím, že by jej změnil na oddanost k němu. Ne, zabila jsem ho proto, aby neprozradil Mulovi tajemství druhé Nadace!"

"Mulovi?", vytřeštil oči Toran. Náhle se prudce otočil a upřel zrak na klauna, který ho sledoval podivně se lesknoucíma očima.

"Posuď sám", pokračovala Bayta. "Magnifico pouhou melodií hranou na visi-sonor zabil prince na Neotrantoru, Pocit úzkosti, který jsem při tom měla, byl tentýž, jaký jsem prožívala tehdy v Seldonově kryptě, kde byl Magnifico přítomen. To znamená, že Magnifico musel být Mulou!"

"Opakuji, že jsi se zbláznila! Jen se podívej na toho chudáka, to že by měl být ten hrozný Mula?" Otočil se a chtěl ukázat prstem na Magnifica, ale pak strnul. Magnifico povstal a jeho postava se změnila jako kouzlem. Již nebyl groteskním klaunem, ale mužem, z něhož vyzařovala důstojnost a síla. Klidným hlasem řekl: "Posaďte se, hra skončila. Myslím, že bude třeba, abych na její závěr vám řekl několik slov!

Mám jednu slabost. Stále jsem si přál, aby mi lidé rozuměli a chápali pohnutky mého jednání. Nebudu se šířit o tom, kdy a jak jsem poznal své mimořádné schopnosti, které mi umožnily, abych se v krátké době stal pánem Kalganu, Nadace, kupeckých světů a prakticky celé Periferie. Nevím, kde jsou hranice mých možností, ale jisté je, že dovedu nejen k sobě připoutávat lidi, ale také stimulovat schopnosti jiných. Toho jsem použil na Kalganu v případě jednoho technika, který pod tímto tlakem vynalezl pro mne rušič atomové energie, jehož jsem úspěšně použil při boji s loďstvem Nadace. Když jsem zjistil, že máte v úmyslu pátrat po druhé Nadaci, použil jsem téže metody vůči Eblin Misovi. Bohužel, neuspěl jsem, a to vlastní vinou. Poprvé v životě jsem se totiž setkal s člověkem, který přes mou ohyzdnost mne měl rád. Byla to vaše žena, Bayta. Tento pocit byl pro mne tak nezvyklý, že jsem se ani nepokusil znevažovat jej tím, že bych na ni působil svým sugestivním vlivem, a to byla moje chyba.

O vašem poslání na Kalganu jsem se dozvěděl od svých zvědů a rozhodl se, že toho využiji, abych se dostal na Nadaci a tam svými schopnostmi rozložil její vůli k obraně. Podstatnou měrou k tomu přispěly mé veřejné koncerty na visi-sonor, jimiž jsem vsugeroval obyvatelstvu pocit beznaděje a poraženectví. K tomu účelu jsem na Kal-